

«Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար

Բովանդակություն

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն.....	5
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն.....	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն.....	8

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

3.	Գործունեության նկարագրություն	8
4.	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր	25
5.	ՖՀՄՍ 9-ի անցման ազդեցություն	26
7.	Տոկոսային եկամուտ և ծախս	27
8.	Միջնորդավճարների գծով եկամուտ և ծախս	27
9.	Զուտ առևտրային եկամուտ	27
10.	Այլ եկամուտ.....	28
11.	Արժեզրկումից կորուստներ.....	28
12.	Անձնակազմի գծով ծախսեր	28
13.	Այլ ծախսեր.....	28
14.	Շահութահարկի գծով ծախս	29
15.	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.....	31
16.	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ.....	31
17.	Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	32
18.	Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ.....	32
19.	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	36
20.	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	36
21.	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ.....	37
22.	Հիմնական միջոցներ	38
23.	Ոչ նյութական ակտիվներ	39
24.	Բռնագանձված ակտիվներ	39
25.	Այլ ակտիվներ	40
26.	Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ.....	40
27.	Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	41
28.	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	41
29.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	41
30.	Այլ փոխառու միջոցներ	42
31.	Այլ պարտավորություններ	42
32.	Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	42
33.	Մտորադաս փոխառություններ	44
34.	Կապիտալ.....	44
35.	Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ	45
36.	Իրական արժեքի չափում	47
37.	Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ տրամադրված ակտիվներ	51
38.	Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում.....	52
39.	Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն	54
40.	Ռիսկերի կառավարում	56
41.	Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն	70
42.	Կապիտալի համարժեքություն	72

**Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Օտն.</i>	<i>31/12/2018թ.</i>	<i>31/12/2017թ.</i>
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	40,470,858	39,842,049
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	16	519,791	787,330
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	17	5,222,033	10,546,355
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	18	196,278,331	165,167,500
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	19	18,412,950	22,812,218
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	20	8,101,555	3,056,113
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	21	584,058	346,140
Հիմնական միջոցներ	22	6,739,038	6,115,287
Ոչ նյութական ակտիվներ	23	296,331	226,538
Բռնագանձված ակտիվներ	24	1,977,614	1,832,119
Այլ ակտիվներ	25	2,522,517	2,004,204
Ընդամենը ակտիվներ		281,125,076	252,735,853
Պարտավորություններ և կապիտալ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	26	15,739,521	15,173,467
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	27	26,583	68,857
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	28	185,437,965	173,914,157
Կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	29	16,653,444	5,931,969
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		196,180	609,855
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14	882,452	1,210,763
Այլ փոխառու միջոցներ	30	15,684,413	12,659,350
Այլ պարտավորություններ	31	1,482,664	1,336,873
Պայմանական պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	32	70,277	0
Ստորագրած փոխառություններ	33	5,852,819	5,854,396
Ընդամենը պարտավորություններ		242,026,318	216,759,687
Կանոնադրական կապիտալ	34	16,416,633	16,416,633
Էմիսիոն եկամուտ		63,233	63,233
Գլխավոր պահուստ		1,898,319	1,243,064
Այլ պահուստներ		4,911,615	5,352,857
Զբաղիչված շահույթ		15,808,958	12,900,379
Ընդամենը կապիտալ		39,098,758	35,976,166
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		281,125,076	252,735,853

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվել և ստորագրվել են Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրեն, տնօրինության նախագահի և Գլխավոր հաշվապահի կողմից 2019թ. հունվարի 14-ին:

Արթուր Հակոբյան	Դավիթ Ազատյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն Տնօրինության նախագահ	Գլխավոր հաշվապահ

**Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն
 2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար**

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	01/10/18-31/12/18	01/01/18-31/12/18	01/10/17-31/12/17	01/01/17-31/12/17
Տոկոսային եկամուտ	7	5,722,146	21,123,309	4,899,527	17,624,253
Տոկոսային ծախս	7	(2,601,396)	(9,635,307)	(2,178,811)	(8,284,069)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		3,120,750	11,488,002	2,720,716	9,340,184
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	8	808,984	2,713,169	683,421	2,433,145
Միջնորդավճարների գծով ծախս	8	(227,338)	(871,738)	(224,363)	(752,304)
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ		581,646	1,841,431	459,058	1,680,841
Զուտ առևտրային եկամուտ	9	307,293	1,539,144	424,794	1,279,654
Արտաթոյթի վերագնահատումից զուտ (վնաս)/օգուտ		(4,180)	(341,709)	1,221	(1,128)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ օգուտ		599,173	884,645	182,959	304,220
Այլ եկամուտ	10	262,349	720,766	185,653	910,112
Արժեզրկումից կորուստներ	11	284,702	(932,083)	(300,321)	(1,212,874)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	12	(1,345,659)	(4,906,867)	(1,369,896)	(4,298,789)
Հիմնական միջոցների մշակումներ	22	(162,692)	(601,398)	(168,683)	(731,100)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	23	(17,755)	(61,779)	(12,830)	(41,719)
Այլ ծախսեր	13	(1,075,355)	(3,428,406)	(790,460)	(2,873,517)
Շահույթ/(վնաս) մինչև շահութահարկ		2,550,272	6,201,746	1,332,211	4,355,884
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(572,892)	(1,306,529)	(257,301)	(799,838)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/(վնաս)		1,977,380	4,895,217	1,074,910	3,556,046
Այլ համապարփակ եկամուտ					
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ					
Հիմնական միջոցների վերագնահատում				61,078	
Շահութահարկի ազդեցություն				(12,010)	
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			-	49,068	
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ				-	
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների հետ կապված գործառնություններից չիրացված օգուտ/(վնաս)		(223,434)	131,772	555,710	1,312,450
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների հետ կապված գործառնություններից չիրացված օգուտ՝ վերադասակարգված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում		(599,173)	(884,645)	(182,959)	(304,220)
Շահութահարկի ազդեցություն		149,872	150,608	(74,550)	(201,646)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		(672,735)	(602,265)	298,201	806,584
Այլ համապարփակ եկամուտ/վնաս հարկումից հետո		(672,735)	(602,265)	347,269	806,584
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ/(վնաս)		1,304,645	4,292,952	1,422,179	4,362,630

**Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար**

	Կանոնադրա կան կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը կապիտալ
Հազար ՀՀ դրամ							
Մնացորդն առ 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ(ստուգված)	16,416,633	63,233	1,005,996	1,365,201	3,353,126	9,973,814	32,178,003
Կանոնադրական կապիտալի համալրում							-
Հատկացում գլխավոր պահուստին			237,068			(237,068)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին						(564,467)	(564,467)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	237,068	-	-	(801,535)	(564,467)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս						3,556,046	3,556,046
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ շահույթ/վնաս				806,584	-		806,584
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	-	-	-	806,584	-	3,556,046	4,362,630
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա					(172,054)	172,054	-
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ(ստուգված)	16,416,633	63,233	1,243,064	2,171,785	3,181,072	12,900,379	35,976,166
Մնացորդն առ 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ(ստուգված)	16,416,633	63,233	1,243,064	2,171,785	3,181,072	12,900,379	35,976,166
ՖՀՄՍ 9-ի ներդրման ազդեցություն				284,213		(884,223)	(600,010)
Վերահաշվարկված մնացորդ առ 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	16,416,633	63,233	1,243,064	2,455,998	3,181,072	12,016,156	35,376,156
Կանոնադրական կապիտալի համալրում							-
Հատկացում գլխավոր պահուստին			655,255			(655,255)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին						(570,350)	(570,350)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	655,255	-	-	(1,225,605)	(570,350)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս						4,895,217	4,895,217
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ շահույթ/վնաս				(602,265)			(602,265)
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	-	-	-	(602,265)	-	4,895,217	4,292,952
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա					(123,190)	123,190	-
Մնացորդը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,416,633	63,233	1,898,319	1,853,733	3,057,882	15,808,958	39,098,758

**Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար**

Հազար ՀՀ դրամ	01/01/2018-31/12/2018թ.	01/01/2017-31/12/2017թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	21,173,777	16,627,930
Վճարված տոկոսներ	(8,664,875)	(7,984,091)
Ստացված միջնորդավճարներ	2,713,169	2,433,145
Վճարված միջնորդավճարներ	(871,738)	(752,304)
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ / վնաս	1,539,144	1,233,793
Ստացված այլ եկամուտ	682,326	910,112
Վճարված վարչական ծախսեր	(4,781,439)	(3,892,063)
Այլ գործառնական ծախսեր	(3,489,554)	(2,813,989)
Դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունները	8,300,810	5,762,533
<i>Գործառնական ակտիվների (ավելացում)/նվազում</i>		
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթեր	267,539	(556,636)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	5,840,931	(8,296,629)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(27,780,154)	(48,262,440)
Բռնագանձված ակտիվներ	(145,495)	584,633
Այլ ակտիվներ	(258,608)	(1,182,528)
<i>Գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)</i>		
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	50,999	15,513,185
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9,429,338	35,343,011
Սծանցյալ գործիքներ	(43,252)	37,678
Այլ պարտավորություններ	(132,366)	89,140
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	(4,470,258)	(968,053)
Վճարված շահութահարկ	(413,675)	(469,751)
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից	(4,883,933)	(1,437,804)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի ձեռքբերում	(21,226,211)	(10,955,217)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի վաճառքից հոսքեր	21,786,734	1,633,685
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների ձեռքբերում	(237,890)	(346,349)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(114,181)	(128,455)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(1,186,991)	(738,006)
Հիմնական միջոցների վաճառքից հոսքեր	6,379	274,936
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված ներդրումային գործունեությունում	(972,160)	(10,259,406)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Մուտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրումից	-	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	10,721,475	5,848,861
Մուտքեր այլ փոխառու միջոցներից	6,520,883	6,240,921
Այլ փոխառու միջոցների մարում	(9,522,991)	(2,703,308)
Ստորադաս փոխառությունների մարումներ	(5,487)	(1,453,077)
Բաժնետերերին վճարված շահաբաժիններ	(570,350)	(564,467)
Ջուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ (օգտագործված)/ստացված ֆինանսավորման գործունեությունում	7,143,530	7,368,930
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ	1,287,437	(4,328,280)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(658,628)	(581,610)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու տարվա սկզբում	39,842,049	44,751,939
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում (Օան. 15)	40,470,858	39,842,049

3. Գործունեության նկարագրություն

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») հանդիսանում է Խմբի մայր կազմակերպությունը, որը ներառում է Բանկը և իր դուստր ընկերությունը (այսուհետ՝ «Խումբ»):

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն հիմնվել է 1994թ. և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 1994թ. նոյեմբերի 28-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 57 արտոնագրային համարով:

Բանկն ընդունում է բնակչությունից ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ, ինչպես նաև իր հաճախորդ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ:

Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկն ունի 34 մասնաճյուղ, որոնք գտնվում են Երևանում և Հայաստանի տարբեր մարզերում, իսկ 1 մասնաճյուղը՝ ԼՂՀ տարածքում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան փող. 26/1:

Խմբի մայր կազմակերպության աշխատակիցների թվաքանակը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմել է 765 աշխատակից, իսկ Դուստր կազմակերպությանը՝ 26 աշխատակից :

2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Ընդլայն Գլոբալ Ինվեստմենտ» ՍՊԸ-ն հանդիսանում է Բանկի խոշորագույն բաժնետերը (բաժնետոմսերի 80.94%-ի սեփականատեր):

Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ Բի ՎԻ-ն 2016-թ.ի վերջին ձեռք բերելով Բանկի բաժնետոմսերի 14.06%-ը՝ դարձավ երկրորդ խոշոր բաժնետերը:

Իսկ Հայաստանյաց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին տիրապետում է բաժնետոմսերի 5%-ին:
Խմբի վերջնական վերահսկող անձ հանդիսանում է արգենտինացի գործարար Է. Էռնեկյանը:

Բանկի դուստր ընկերությունը

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են հետևյալ դուստր ընկերությունը.

<i>Դուստր ընկերություն</i>	<i>Բաժնեմաս %</i>			<i>Երկիր</i>	<i>Միավորման ամսաթիվ</i>	<i>Ոլորտ</i>
	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>			
«Կոնվերս Ինկասսոցիա» ՍՊԸ	100%	100%	100%	Հայաստան	20 ապրիլի, 2000թ.	Դրամական միջոցների, դրանց համարժեքների և այլ ակտիվների տեղափոխում

Հայաստանի գործարար միջավայրը

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է իրականացնել քաղաքական և տնտեսական բարեփոխումներ: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են զարգացած գործարար միջավայր և համապատասխան օրենսդրական ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և կառուցվածքային զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վատթարացումը հանգեցրել է արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների հետագա անկումը, անորոշությունները՝ պայմանավորված ուղղակի կապիտալ ներդրումների ներգրավման հնարավորություններով, գնաճը, կարող են հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Խմբի վիճակի վատթարացմանը: Այնուամենայնիվ, քանի որ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Խմբի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Խմբի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ հանգամանքներում ձեռնարկվում են համապատասխան միջոցառումներ Խմբի կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ»), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԽ») կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍԿ»):

Չափման հիմունքներ

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի հիմունքով այն ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացված են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով, բացառությամբ հողի և շինությունների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված արժեքով:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Խմբի գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Խումբը: Խմբի գործառնական և ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Խմբի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Խումբը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Խմբի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը փոխարկելի չէ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում Խումբը կիրառել է ՖՀՄՍ 9-ը և ՖՀՄՍ7-ի վերանայված տարբերակը, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2018թվականի հունվարի 1-ին և այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար :

ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ին 2018թվականի հունվարի 1-ից և այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Խումբն շարունակելու է հեջերի հաշվառումը համաձայն ՀՀՄՍ 39-ի:

Խումբը չի վերաներկայացնելու ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ համեմատական տեղեկատվությունը 2017թվականի համար: ՖՀՄՍ 9-ի ներդրման արդյունքում առաջացած տարբերությունները գրանցվել են ուղղակիորեն չբաշխված շահույթում և այլ պահուստներում 01.01.2018-ի դրությամբ և բացահայտվել են Ծանոթագրություն 5 –ում:

Դասակարգման և չափման փոփոխություններ

ՖՀՄՍ 9-ը պահանջում է գնահատել բոլոր ֆինանսական ակտիվները, բացի բաժնային գործիքներում ներդրումներից և ածանցյալ գործիքներից, համակցված մոտեցման հիման վրա՝ ելնելով ընկերության ակտիվները կառավարելու բիզնես մոդելի և գործիքների դրամական հոսքերի բնութագրիչներից:

ՀՀՄՍ39-ի չափման կատեգորիաները կփոխարինվեն հետևյալ կատեգորիաներով .

- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող

Ֆինանսական պարտավորությունների հաշվառման ՀՀՄՍ39-ի պահանջները էապես չեն փոխվել:

Արժեզրկման հաշվարկման փոփոխություններ

ՖՀՄՍ 9-ը հիմնովին փոխում է վարկերի արժեզրկման նկատմամբ մոտեցումը: Ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ի՝ կրած վնասների մոտեցումը ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) մոտեցմամբ: Խումբը ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստ է ճանաչել բոլոր վարկերի և պարտքային ֆինանսական գործիքների համար, որոնք չեն

չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, ինչպես նաև վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի համար: Արժեզկումից կորստի հաշվարկը կատարվել է եռամսյակ գործընթացով, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի վարկային որակի նվազումը: Առաջին փուլ դասակարգված գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները գնահատվել են հաշվի առնելով հաջորդ տասներկու ամիսների ընթացքում դեֆոլտի հավանականությունը: Երկրորդ փուլ դասակարգված գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները գնահատվել են հաշվի առնելով գործիքի ակնկալվող մարման ժամկետի ընթացքում դեֆոլտի հավանականությունը: Երրորդ փուլ դասակարգված գործիքների համար դեֆոլտի հավանականությունը սահմանվել է 100%:

ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխություններ՝ «Շահութահարկ»

2016թ. հունվարին, փոփոխություններ հրապարակելով ՀՀՄՍ 12-ում, ՀՀՄՍ-ն հստակեցրեց ֆինանսական հաշվառման նպատակով իրական արժեքով չափվող, սակայն հարկային հաշվառման նպատակով սկզբնական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների գծով հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվառման պահանջները: Այս փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2017 թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրելի է: Խումբը հաշվարկել է, որ փոփոխությունները ազդեցություն չունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Խմբի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ստորև ներկայացված են ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք թողարկվել են, բայց Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման օրվա դրությամբ դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Խումբը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները ուժի մեջ մտնելուց հետո:

ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»

ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն» վարձակալության հաշվառման նոր ստանդարտը 2016թ. հունվարին: Նոր ստանդարտը զգալիորեն չի փոխում վարձակալության հաշվառումը վարձատուների համար: Սակայն, այն պահանջում է վարձակալների ճանաչել վարձակալությունների մեծ մասը իրենց հաշվապահական հաշվեկշռում որպես վարձակալության գծով պարտավորություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտագործման իրավունքի հետ մեկտեղ: Վարձակալները պետք է կիրառեն միասնական մոդել բոլոր ճանաչված վարձակալությունների համար, բայց հնարավորություն կունենան չճանաչել կարճաժամկետ վարձակալությունները և ցածր արժեք ունեցող ակտիվների վարձակալությունը: Ընդհանուր առմամբ, շահույթի կամ վնասի ճանաչման կարգը նման է այսօրվա ֆինանսական վարձակալության հաշվառմանը՝ շահույթ կամ վնասում տոկոսային եկամտի և մաշվածության առանձին ճանաչմամբ:

ՖՀՄՍ 16 ուժի մեջ է մտնում 2019 թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրելի է, պայմանով, որ հասույթի նոր ստանդարտ ՖՀՄՍ 15-ը կիրառվում է նույն օրը:

Խումբը չի նախատեսում ՖՀՄՍ 16 վաղաժամկետ ընդունում և ներկայումս գնահատում է դրա ազդեցությունը:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում կիրառվում է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Համախմբման հիմունքները

Դուստր ընկերությունը, որի մայր կազմակերպությունը իրավունք ունի ներդրումներից ստանալ փոփոխական արդյունքներ կամ ենթարկվում է այդ արդյունքների փոփոխությունների հետ կապված ռիսկին և կարող է ազդել այդ ներդրումներից ստացվող արդյունքների վրա իր իրավասությունների միջոցով, համախմբվում է: Դուստր կազմակերպության համախմբումը սկսվում է, երբ Խումբը ձեռք է բերում վերահսկողություն դուստր ընկերության նկատմամբ և դադարում է, երբ Խումբը կորցնում է այդ վերահսկողությունը: Ներխմբային բոլոր գործարքները, ինչպես նաև այդ գործարքների արդյունքում առաջացած մնացորդներն ու չիրացված օգուտները ամբողջությամբ բացառվում են:

Չիրացված վնասները նույնպես բացառվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործարքը վկայում է փոխանցվող ակտիվի արժեզրկման մասին: Անհրաժեշտության դեպքում, դուստր ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրտվում են՝ այդ ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը համապատասխանեցնելու նպատակով: Դուստր ընկերության հաշվետու տարին հանդիսանում է դեկտեմբերի 31-ը:

Ձեռքբերման ժամանակ դուստր ընկերության ակտիվները, պարտավորությունները և պայմանական պարտավորությունները չափվում են ձեռքբերման պահին գոյություն ունեցող իրական արժեքով: Որոշելի գուտ ակտիվների նկատմամբ ձեռքբերման գնի ցանկացած գերազանցող մաս ճանաչվում է որպես գուղվիլ: Որոշելի գուտ ակտիվների նկատմամբ ձեռքբերման գնի ցանկացած պակաս մասը (այսինքն՝ ձեռքբերման զեղչում) կրեդիտագրվում է ձեռքբերման ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

Ծախսերի և եկամուտների ճանաչում

Հասույթը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Խումբ և ստացված հասույթը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Խմբից, և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև հասույթի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտ և ծախս

Տոկոսային եկամուտը ու ծախսը բոլոր տոկոսային եկամուտ բերող ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակով պահվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների, շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթը ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված/երրորդ փուլում գտնվող/ ակտիվների: Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված/երրորդ փուլում գտնվող/, Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի (համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազեցրած սպասվող վարկային կորուստները) նկատմամբ:

Գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների դեպքում արդյունավետ տոկոսադրույթը ֆինանսական ակտիվից ստացվելիք ապագա դրամական հոսքերը որոշելիս արտացոլում է սպասվող վարկային կորուստները:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ուղղակի ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույթը: Վճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեզրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Խմբի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտը և ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

Գործառնական վարձակալությունից եկամուտ

Ներդրումային գույքի վարձակալությունից ստացվող եկամուտը հաշվառվում է գծային մեթոդով վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում և ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում գրանցվում է «Այլ եկամուտ» հոդվածում:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը Խմբի գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները գրանցվում են գործառնական արժույթով՝ վերահաշվարկված ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես արտարժույթի վերագնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս): Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ-ի փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր 483.75 ՀՀ դրամ (2017թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 484.122 դրամ):

Սեզմենտային հաշվետվություն

Բանկի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ Մանրածախ բանկային գործունեություն, Կորպորատիվ բանկային գործունեություն, Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն:

Հարկում

Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն հաստատված են թողարկման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է գնահատումների վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային

նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում, և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև այլ գործառնական հարկեր, որոնք վերաբերում են Խմբի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների), որոնք կարճ ժամանակամիջոցում կարող են փոխարկվել կանխիկի, այդ թվում, մինչև 90 օր մարման ժամկետ ունեցող բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնք հեշտությամբ փոխարկելի են ֆիքսված կանխիկ գումարների, և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով և այդ գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից սպասվող կորուստների գումարներով:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ գեղջմամբ: Թանկարժեք մետաղները ներառված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության «Այլ ակտիվներ» հոդվածում:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից որպես զուտ եկամուտ/վնաս՝ այլ եկամուտների կամ ծախսերի կազմում:

Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Խմբի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Բանկերի նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից սպասվող կորուստների գումարներով:

Ֆինանսական գործիքներ

Խումբը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր կերպով գնումներն ու վաճառքները արտացոլվում են գործարքի ամսաթվով: Հետագայում իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կանոնավոր ձեռքբերման գործարքները պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակահատվածում հաշվառվում են նույն սկզբունքով, ինչ-որ ձեռքբերված գործիքները:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին այն չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած՝ այն դեպքում, երբ դա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի հետ կապված ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների (ներառյալ նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները հաշվառվում են իրական արժեքով:

2018թվականի հունվարի 1-ից հետո Խումբը իր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է հիմնվելով ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելի և ֆինանսական ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերի պայմանագրային բնութագրի վրա, հետևյալ կերպ.

- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ
- Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ եկամուտներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ
- Իրական արժեքով շահույթ/վնասով չափվող ֆինանսական ակտիվներ;

Մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը Խումբը դասակարգել է իր ֆինանսական ակտիվները հետևյալ խմբերի՝ վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

2018թվականի հունվարի 1-ից հետո Խումբը *Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, Պահանջներ Բանկերի նկատմամբ, Հաճախորդներին տրված վարկերը, դեբիտորական պարտքերը, մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերը, այլ ֆինանսական ակտիվները* չափում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ 2 պայմանները.

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքման համար ակտիվներ պահելը.
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են:

Նշված պայմանների մանրամասները ստորև.

Բիզնես մոդելի գնահատում

Խումբը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Խմբի բիզնես մոդելի հիման վրա: Խումբը գնահատում է, թե արդյոք իր ֆինանսական ակտիվները բավարարում են այդ պայմանին՝ հիմք ընդունելով բիզնես մոդելի նպատակը, ինչպես դա որոշվել է Խմբի առանցքային կառավարչական անձնակազմի կողմից:

Խմբի բիզնես մոդելը կախված չէ առանձին գործիքի վերաբերյալ ղեկավարության մտադրություններից: Հետևաբար, այս պայմանը գործիք առ գործիք դասակարգման մոտեցում չէ և պետք է որոշվի խմբավորման ավելի բարձր մակարդակով: Սակայն Խումբը կարող է ունենալ մեկից ավելի բիզնես մոդել իր ֆինանսական գործիքների կառավարման համար:

Թեև Խմբի բիզնես մոդելի նպատակը կարող է լինել ֆինանսական ակտիվներ պահելը՝ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար, Խումբը կարիք չունի պահելու բոլոր այդ գործիքները մինչև մարման ժամկետը: Այսպիսով, Խմբի բիզնես մոդելը կարող է լինել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար ֆինանսական ակտիվներ պահելը նույնիսկ այն դեպքում, երբ տեղի է ունենում ֆինանսական ակտիվների վաճառք:

Այնուամենայնիվ, եթե պորտֆելից կատարվող վաճառքները հազվադեպ չեն, Խումբը գնահատում է, թե արդյոք և ինչպես են այդպիսի վաճառքները համապատասխանում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու նպատակին:

Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են

Խումբը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվը որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, եթե այն բավարարում է միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումների թեսթին:

Այդ թեսթի շրջանակներում <Մայր գումարը> սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք դրա սկզբնական ճանաչման պահին և կարող է փոփոխվել ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ընթացքում:

Տոկոսների որոշման ամենակարևոր տարրը դա փողի ժամանակային արժեքի և վարկային ռիսկի հաշվի առնումն է:

Մայր գումարի և տոկոսների վճարման թեսթը անցկացնելիս Խումբը օգտագործում է իր դատողությունները և հաշվի է առնում այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական գործիքի արժույթը և ժամանակահատվածը , որի համար տոկոսադրույքը սահմանվում է:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Խմբի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ՝ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաճախորդներին տրված ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերը հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, Բանկերի նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը, դեբիտորական պարտքերը, մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերը, այլ ֆինանսական ակտիվները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից սպասվող կորուստների գումարներով:

Դրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս խմբում հաշվառվում են առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները:

Խումբը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները որպես առևտրային նպատակով պահվող ,եթե այն, անկախ դրա ձևից և բերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ:

Առևտրային նպատակով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով՝ ելնելով գործող շուկայական գներից: Համապատասխան իրացված և չիրացված բոլոր օգուտներն ու վնասները գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Խումբը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Նմանատիպ ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող և սկզբնապես ճանաչվում են ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականության համաձայն, իսկ հետագա չափումը իրականացվում է իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշվող գների միջոցով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

Այլ ֆինանսական գործիքներում ներառված ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և բնութագրիչները սերտորեն կապված չեն հիմնական պայմանագրերի ռիսկերի և բնութագրիչների հետ, և հիմնական պայմանագրերը չեն հաշվառվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Պարունակվող ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է հիբրիդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական պայմանագիրը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում հիբրիդ գործիք որոշ դրամական հոսքեր փոփոխվում են նույն ձևով, ինչ առանձին ածանցյալ գործիքինը:

ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն ածանցյալներ պարունակող ֆինանսական ակտիվները, պարտավորությունները դիտվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով :2018թ. հունվարի 1-ից հետո ՀՀՄՍ 9-ի կիրառմամբ Խումբը նույն կերպ հաշվառում է ածանցյալներ պարունակող ֆինանսական

պարտավորությունները, իսկ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են իմնավելով ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելի և ֆինանսական ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերի պայմանագրային բնութագրի վրա:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ եկամուտներում հաշվառվող

Խումբը դասակարգում է պարտքային գործիքները որպես իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ եկամուտներով հաշվառվող, այն դեպքում, երբ դրանք պահվում են Խմբի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքման համար ակտիվներ պահելը և/կամ այդ ակտիվները վաճառելը:

Այս խմբում հիմնականում ներառվում են նախկինում ՀՀՄՍ 39-ի շրջանակներում որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված ակտիվները:

Իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած չիրացված շահույթն ու վնասը ճանաչվում են ուղղակիորեն սեփական կապիտալում մինչև այն պահը, երբ նշված պարտքային գործիքը օտարվում է կամ որոշվում է որպես արժեզրկված: Այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, պետք է ճանաչվի հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Սպասվող կորուստների հաշվարկը իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ եկամուտներով հաշվառվող պարտքային գործիքների համար չի նվազեցվում նրանց հաշվեկշռային արժեքից, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում է իրենց իրական արժեքը: Փոխարենը արժեզրկման գումարը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամուտներում որպես կուտակված արժեզրկում թղթակցելով եկամուտ-ծախսի հետ: Այլ համապարփակ եկամուտներում կուտակված կորուստը վերադասակարգվում է ֆինանսական արդյունքներ ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Խումբը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները: Կարգավորվող ֆինանսական շուկաներում ակտիվորեն վաճառվող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը որոշվում է հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գների միջոցով: Ակտիվ շուկա չունեցող գործիքների իրական արժեքը որոշվում է գնահատման մոդելների միջոցով: Նման մոդելները ներառում են վերջին շուկայական անկախ գործառնությունները, էականորեն չտարբերվող ակտիվների շուկայական գներին հղում կատարելը, զեղչված դրամական հոսքերի վերլուծությունը:

Սպասվող կորուստների հաշվարկը նկարագրված է *Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում* մասում:

Կապիտալի գործիքները Խմբի կողմից դասակարգվել են որպես իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ եկամուտներով հաշվառվող և դրանց գծով համապատասխան իրացված և չիրացված բոլոր օգուտներն ու վնասները, բացառությամբ շահաբաժինների, գրանցվում են ուղղակիորեն սեփական կապիտալում առանց հետագա վերադասակարգման ֆինանսական արդյունքներ:

Կապիտալի գործիքների նկատմամբ արժեզրկում չի հաշվարկվում:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խումբն իրականացնում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի՝ արժեզրկված լինելու օբյեկտիվ հայտանիշների գնահատում:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը համարվում են արժեզրկված և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է ակտիվի ձևավորման պահին:

Խումբը մշտապես վերահսկում է արժեզրկման ենթակա բոլոր ակտիվները: Խումբը դասակարգում է իր ակտիվները գնահատելով արդյոք տեղի է ունեցել ակտիվի ռիսկայնության էական աճ: Խումբը սահմանում է, որ ակտիվի ռիսկայնության էական աճ տեղի է ունեցել, երբ ակտիվի պայմանագրով նախատեսված վճարումները ուշացել են ավելի քան 30 օր: Խումբը դիտարկում է ևս մի քանի քանակական և որակական գնահատականներ սահմանելիս, թե որն է հանդիսանում ռիսկի էական աճ, ինչպիսիք են մոնիտորինգի արդյունքում բացահայտված էական թերացումները, ակտիվի վերակառուցումը, կապված հաճախորդի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ, մակրոտնտեսական ցուցանիշների փաստացի կամ կանխատեսվող արժեքների վատթարացում:

Ֆինանսական գործիքի՝ ակնկալվող վարկային կորուստի (ԱՎԿ) հաշվարկում երկրորդ փուլ դասակարգելու հիմնական գործոնները հետևյալն է. արդյոք տոկոսների և մայր գումարի վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 30 օր:

Ֆինանսական գործիքի՝ ակնկալվող վարկային կորուստի (ԱՎԿ) հաշվարկում երրորդ փուլ դասակարգելու հիմնական գործոնները հետևյալն է. արդյոք տոկոսների և մայր գումարի վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 90 օր:

ԿԲ և այլ Բանկերի թղթակցային հաշիվների դեպքում, գործիքը համարվում է սնանկ այն պահից, երբ միջբանկային վճարումները չեն կարգավորվում համաձայն պայմանագրում նշված ժամանակացույցի:

Խումբը կարող է հիմնվել այլ քանակային գնահատականների վրա, երբ գնահատում է, արդյոք հաճախորդը ճանաչվել է սնանկ: Խումբը յուրաքանչյուր իրավիճակում գնահատում է, ստորն բերված արժեզրկման չափանիշներից յուրաքանչյուրի ի հայտ գալը և սահմանում թե, որ դեպքում հաճախորդը ճանաչվում է սնանկ և դասակարգվում երրորդ փուլ, իսկ որ դեպքում երկրորդ փուլ: Նման քանակային գնահատականները ներառում են բայց սահմանափակված չեն հետևյալ ցանկով

- վարկային վարկանիշի նվազման կամ պայմանագրի սկզբնական պայմանների խախտման դեպքեր
- այլ բանկերում կամ ֆինանսական կազմակերպություններում վճարումների ուշացումներ
- ֆինանսական գործիքի վերաֆինանսավորում/վերակառուցում, կապված գործընկերոջ ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ
- գրավի էական արժեզրկում
- գործընկերների որևէ ֆինանսական դժվարություններ
- մակրոտնտեսական ցուցանիշների փաստացի կամ կանխատեսվող արժեքների վատթարացում
- գործընկերոջ մահ

Անվճարունակության դեպքում գործիքի իրական արժեքը (EAD) ցույց է տալիս ֆինանսական գործիքի հաշվեկշռային արժեքը, որի հիման վրա կատարվում է արժեզրկման չափի հաշվարկը: Այս գործակիցը հաշվի է առնում այն հանգամանքը, որ հաճախորդը կարող է օգտվել իր սահմանաչափից այդպիսով մեծացնել գործիքի իրական արժեքը ինչպես նաև կատարել վաղաժամկետ մարումներ՝ նվազեցնելով գործիքի իրական արժեքը նախքան անվճարունակությունը:

Սպասվող վարկային կորուստներ (ECL)

Անվճարունակության դեպքում սպասվող կորուստի չափը հաշվարկելու համար Խումբը դիտարկել է անվճարունակ վարկերի հինգ տարվա պատմական շարք: Այնուհետև փուլ 1-ի համար դիտարկվել են առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում տեղի ունեցած անվճարունակության դեպքերը: Փուլ 2-ի և փուլ 3-ի համար դիտարկվել են անվճարունակության դեպքերը ֆինանսական գործիքի տրամադրման ամբողջ ժամանակահատվածի համար:

Անվճարունակության դեպքում կորստի չափը

Անվճարունակության դեպքում կորստի չափը (LGD) ներկայացնում է գործիքի իրական արժեքի այն մասը, որը անվճարունակության դեպքում հնարավոր չի լինի վերադարձնել գրավի իրացման և այլ ակնկալվող դրամական հոսքերի արդյունքում: Այս գործակիցը ևս հաշվարկվում է հիմք ընդունելով անվճարունակ վարկերի հինգ տարվա պատմական շարք:

Խումբը բաժանում է իր վարկային պորտֆելը միաստ խմբերի՝ հիմնվելով վարկատեսակի, գրավի տեսակի և այլ ցուցանիշների վրա, որոնք ազդեցություն կարող են ունենալ ապագա ակնկալվող դրամական հոսքերի վրա: Արդյունքում Խումբը իր վարկային պորտֆելը ներկայացրել է հետևյալ կերպ՝ Բիզնես վարկեր, Ռսկու վարկեր, Հիպոթեքային և այլ սպառողական վարկեր:

Ֆինանսական ակտիվների խմբավորումը

Խումբն ի սկզբանե գնահատում է արժեզրկված լինելու հայտանիշները անհատապես՝ էական ակտիվների համար, և անհատապես կամ խմբային՝ բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն համարվում: Եթե Խումբը որոշում է, որ անհատապես գնահատված ֆինանսական ակտիվի համար չկա արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշ, անկախ այն հանգամանքից, էական է այն, թե՛ ոչ, այդ ակտիվը ներառվում է համանման վարկային ռիսկերի բնութագրիչներ ունեցող ֆինանսական ակտիվների խմբում և դրանց արժեզրկված լինելը գնահատվում է խմբային հիմունքով: Ակտիվները, որոնց արժեզրկված լինելը գնահատվում է անհատական հիմունքով և որոնց նկատմամբ ճանաչվում են արժեզրկումից վնասներ, չպետք է գնահատվեն խմբային հիմունքով:

Արժեզրկված լինելու օբյեկտիվ հայտանիշների առկայության դեպքում արժեզրկումից վնասը իրենից ներկայացնում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունը, որը չի ներառում վարկերից՝ ապագայում սպասվող կորուստները, որոնք Խումբը դեռ չի կրել: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, իսկ արժեզրկումից ծախսն արտացոլվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից վնաս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Խումբը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Գրավով ապահովված ֆինանսական ակտիվների ապագա հոսքերի ներկա արժեքի հաշվարկը հիմնվում է այն դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարող են ստացվել գրավի իրացումից, նվազեցված գրավի բռնագանձման և օտարման ծախսումներով՝ անկախ բռնագանձման հավանականությունից:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Խմբի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի այնպիսի բնութագրիչներ, ինչպիսիք են ակտիվի տեսակը, ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետայնության կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկված լինելը գնահատվում է խմբային հիմքով, որոշվում են ակտիվների գծով կրած վնասների պատմական վիճակագրության հիման վրա, որի գծով պարտքային ռիսկի բնութագրիչները համարժեք են համանման ակտիվների խմբի բնութագրիչներին: Պատմական վիճակագրական շարքերը ճշգրտվում են ընթացիկ շուկայական իրավիճակը արտացոլելու համար՝ չեզոքացնելու պատմական վիճակագրական շարքերի հիմքում ընկած այն շուկայական պայմանների ազդեցությունը, որոնք տվյալ ժամանակաշրջանում գոյություն չունեն, և արտացոլելու պատմական վիճակագրական շարքերի հիմքում չընդգրկված շուկայական նոր պայմանները:

Ապագա դրամական հոսքերում գնահատման փոփոխությունները արտացոլում և համապատասխանում են դիտարկվող շուկաներում յուրաքանչյուր տարվա տեղեկատվության փոփոխությանը (օրինակ, գործազրկության մակարդակի փոփոխություն, անշարժ գույքի գներ, ապրանքների գներ, վճարունակության կարգավիճակ կամ այլ գործոններ, որոնք վկայում են խմբի կրած վնասների և դրանց չափի մասին): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդաբանությունը և ենթադրությունները պարբերաբար վերանայվում են Խմբի կողմից՝ վնասների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու նպատակով:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Խմբին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման գծով ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում

2018թ. հունվարի 1-ից հետո Խումբը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ հազվադեպ հանգամանքների, որի դեպքում Խումբը ձեռք է բերում, վաճառում կամ դադարեցնում որևէ բիզնես գործընթաց:

Խումբը երբեք չի վերադասակարգում որևէ ֆինանսական պարտավորություն:

2018թվականի ընթացքում որևէ ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների վերադասակարգման դեպքեր տեղի չեն ունեցել:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ

- ▶ ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է,
- ▶ Խումբը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել չորրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն, ինչպես նաև,
- ▶ Խումբը կամ (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) ոչ փոխանցել և ոչ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Այն դեպքում, երբ Խումբը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և ոչ փոխանցել ու ոչ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ակտիվը հաշվառվում է ակտիվում Խմբի շարունակվող մասնակցության սահմաններում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և Խմբից պահանջվող փոխհատուցման առավելագույն գումար:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում (շարունակություն)

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև, ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ, Խուրի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Խուրիը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի, ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ, երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է: Նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորության փոխարինումը այլ ֆինանսական պարտավորությամբ (որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ երբ կատարվում է գործող պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն) հանգեցնում է հին պարտավորության ապաճանաչմանը և նոր պարտավորության ձանաչմանը, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն չորրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Վարձակալություն

Ֆինանսական վարձակալություն՝ Խուրիը որպես վարձատու

Խուրիը ձանաչում է ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքը վարձակալության գուտ ներդրման գումարի չափով՝ վարձակալության պայմանների ուժի մեջ մտնելու պահից սկսած: Այս գործառնությունները ներկայացվում են որպես հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ: Ֆինանսական եկամուտը ձանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի անփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում չմարված գուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են ստացվելիք գումարների սկզբնական ձանաչման ժամանակ:

Երբ վարձակալման պայմանագրերի դադարեցման արդյունքում Խուրի տիրապետության տակ է անցնում գրավի առարկան, այդ ակտիվները չափվում են իրացման գուտ արժեքի և պատմական ամորտիզացված արժեքների նվազագույնով:

Գործառնական վարձակալություն՝ Խուրիը որպես վարձատու

Խուրիը համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացնում է գործառնական վարձակալության առարկա հանդիսացող ակտիվը՝ ըստ ակտիվի բնույթի: Գործառնական վարձակալությունից ստացվող վարձակալական եկամուտը ձանաչվում է շահույթում կամ վնասում որպես այլ եկամուտ՝ հավասարաչափ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալներին տրամադրված գեղչերի համախառն գումարը արտացոլվում է որպես վարձակալությունից եկամտի նվազեցում՝ հավասարաչափ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Գործառնական վարձակալության պայմանագրի հետ կապված սկզբնական ուղղակի ծախսումները ավելացվում են վարձակալության առարկա հանդիսացող ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, բացի հողից և շենքերից: Բանկի շենքերը ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	<i>Օգտակար ծառայություն (տարի)</i>	<i>Դրույք (%)</i>
Շենքեր	20	5
Համակարգիչներ	1	100
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Սարքավորումներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողը և շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը, այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին: Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1-ից 10 տարվա ընթացում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հայտանիշեր: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական հաշվետու տարում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Շտրհներ

Ակտիվներին վերաբերող շտրհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությանը գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և Կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորագրված փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիք տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին՝ որպես հաճախորդների վարկերի, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքների ապահովման միջոց:

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ «Այլ պարտավորություններ» հոդվածում՝ միջնորդավճարների գծով ստացված վարձատրության չափով: Պարտավորության սկզբնական ճանաչումից հետո Խումբը յուրաքանչյուր երաշխիքի պայմանագրի գծով իր պարտավորությունը գնահատում է հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնով. միջնորդավճարների գծով ամորտիզացված վարձատրությունը և երաշխիքի պայմանագրից առաջացող ֆինանսական պարտավորությունը մարելու համար անհրաժեշտ ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Խումբն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելվածար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստը օգտագործվում է գույքի իրական արժեքի աճը և նույն ակտիվի՝ նախկինում կապիտալում ճանաչված աճի սահմաններում իրական արժեքի նվազեցումը գրանցելու համար:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի վերազնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ-ների, կամ համանման գործարքների խմբից առաջադող օգուտների և վնասների համար, օրինակ՝ Խմբի առևտրային գործունեությունից:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

ՖՀՄՄ համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Խմբի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Մույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափում

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է իրական արժեքի գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կատարվող շուկայական գործարքների դեպքում (տես՝ Ծանոթագրություն 35):

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

մբի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ պետական և ոչ պետական պարտատուները, ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթերը և կորպորատիվ բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը դասակարգում է արժեթղթերը որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամուտներում հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Խմբի կողմից կատարվող ներդրումների ձեռք բերման նպատակը որոշվում է Խմբի ներդրումային քաղաքականության համապատասխան:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Խումբն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Խումբը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

5. ՖՀՄՍ 9-ի անցման ազդեցություն

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս 01.01.18թ. ՀՀՄՍ 39-ից ՖՀՄՍ 9-ին անցման հիմնական արդյունքի մանրամասնեցված բացվածքը, որն իր ազդեցությունն է ունեցել սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունների վրա:

Հազ. դրամ

Համաձայն ՀՀՄՍ 39-ի			Համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի				
Հոդված	Դաս	Փուխար	Վերադասակարգում	Պահուստավորում	Հոդված	Փուխար	Դաս
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	Վարկեր և այլ փոխատվություններ	39,842,049	(6,004)		Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,836,045	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող
Առևտրային արժեթղթեր	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող	787,330	-		Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	787,330	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	Վարկեր և այլ փոխատվություններ	10,546,355	(5,979)		Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10,540,376	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	Վարկեր և այլ փոխատվություններ	165,167,500	(739,286)		Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	164,428,214	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումային արժեթղթեր	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	22,812,218	(256,887)		Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	22,555,331	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	3,056,113	(27,326)		Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	3,028,787	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող	346,140	(2,064)		Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	344,076	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող
Պայմանական պարտավորություններ	X		(67,733)		Պայմանական պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(67,733)	X
Հետաձգված հարկ	X		221,056			X	
Ընդամենը			(884,223)				

Բանկը 01.01.18թ. դրությամբ չի ունեցել որևէ ակտիվի գծով վերադասակարգման արդյունք և ՀՀՄՍ 39-ից ՖՀՄՍ 9 անցման հիմնական արդյունքը եղել է պահուստավորման նոր մոտեցումների կիրառման հետևանքով:

7. Տոկոսային եկամուտ և ծախս

հազար ՀՀ դրամ	01/10/18- 31/12/18թ.	01/01/18- 31/12/18թ.	01/10/17- 31/12/17թ.	01/01/17- 31/12/17թ.
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	5,104,930	18,538,586	4,283,465	15,613,398
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթեր	562,643	2,260,478	540,441	1,867,749
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	15,692	119,261	43,949	104,165
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	36,917	98,424	21,458	21,458
Այլ տոկոսային եկամուտ	1,964	106,560	10,214	17,483
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	5,722,146	21,123,309	4,899,527	17,624,253
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	1,559,807	6,018,632	1,735,537	6,855,003
Այլ փոխառու միջոցներ	589,348	2,194,578	236,853	819,192
Ստորադաս փոխառություն	104,968	411,790	104,444	404,862
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	90,656	192,375	12,439	31,174
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	256,617	817,932	89,538	173,838
Ընդամենը տոկոսային ծախս	2,601,396	9,635,307	2,178,811	8,284,069

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլ 3-ում գտնվող վարկերի գծով հաշվեգրված տոկոսային եկամուտը կազմել է 188,538 հազ. դրամ :

8. Միջնորդավճարների գծով եկամուտ և ծախս

հազար ՀՀ դրամ	01/10/18- 31/12/18թ.	01/01/18- 31/12/18թ.	01/10/17- 31/12/17թ.	01/01/17- 31/12/17թ.
Վճարային քարտերով գործառնություններ	309,659	1,073,999	264,142	947,367
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	203,122	729,434	241,022	722,044
Դրամարկղային գործառնություններ	76,170	257,650	77,819	312,131
Միջնորդավճարներ վարկերից	62,943	255,448	28,224	174,983
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	15,509	49,562	17,077	43,690
Այլ	141,581	347,076	55,137	232,930
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով եկամուտ	808,984	2,713,169	683,421	2,433,145
Վճարային քարտերով գործառնություններ	134,116	570,510	163,065	524,870
Դրամարկղային գործառնություններ	30,901	103,146	23,649	91,569
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	46,195	140,100	29,775	100,136
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	3,339	9,841	797	5,015
Այլ ծախսեր	12,788	48,141	7,077	30,714
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով ծախս	227,339	871,738	224,363	752,304

9. Զուտ առևտրային եկամուտ

հազար ՀՀ դրամ	01/10/18- 31/12/18թ.	01/01/18- 31/12/18թ.	01/10/17- 31/12/17թ.	01/01/17- 31/12/17թ.
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ/վնաս	369,935	1,365,239	375,492	1,387,360
Առևտրային արժեթղթերից զուտ օգուտ/ վնաս	(8,818)	14,623	24,073	45,861
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով զուտ օգուտ/ վնաս	(53,824)	159,282	25,229	(153,567)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	307,293	1,539,144	424,794	1,279,654

10. Այլ եկամուտ

	01/10/18- 31/12/18թ.	01/01/18- 31/12/18թ.	01/10/17- 31/12/17թ.	01/01/17- 31/12/17թ.
հազար ՀՀ դրամ				
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	130,538	499,585	134,013	589,407
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ	64,659	8,174	27,180	110,193
Շահաբաժիններից եկամուտ	1,762	6,488	1,374	4,127
Հիմնական միջոցների վաճառքից եկամուտ	3,557	21,379	(9,985)	(17,165)
Շնորհներից եկամուտ	606	2,424	606	2,424
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	10,288	38,440	9,286	31,812
Այլ եկամուտ	50,939	144,276	23,179	189,314
Ընդամենը այլ եկամուտներ	262,349	720,766	185,653	910,112

11. Արժեզրկումից կորուստներ

	01/10/18- 31/12/18թ.	01/01/18- 31/12/18թ.	01/10/17- 31/12/17թ.	01/01/17- 31/12/17թ.
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (Շան. 18)	(300,168)	902,733	297,403	1,146,313
Այլ ակտիվներ (Շան. 25)	26,615	31,619	2,918	66,561
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով (Շան. 32)	(5,594)	2,544	-	-
Այլ պահուստներ (Շան. 15,17,21)	(5,555)	(4,813)	-	-
Ընդամենը արժեզրկումից կորուստներ	(284,702)	932,083	300,321	1,212,874

12. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	01/10/18- 31/12/18թ.	01/01/18- 31/12/18թ.	01/10/17- 31/12/17թ.	01/01/17- 31/12/17թ.
հազար ՀՀ դրամ				
Աշխատավարձ	1,316,634	4,810,802	1,349,753	4,250,933
Այլ ծախսեր	29,025	96,065	20,143	47,856
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	1,345,659	4,906,867	1,369,896	4,298,789

13. Այլ ծախսեր

	01/10/18- 31/12/18թ.	01/01/18- 31/12/18թ.	01/10/17- 31/12/17թ.	01/01/17- 31/12/17թ.
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>				
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	42,439	129,086	41,287	125,906
Խորհրդատվություն և այլ ծառայություններ	43,137	112,527	21,601	72,333
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	158,427	575,703	128,734	507,801
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	24,520	51,957	11,633	35,006
Գովազդի գծով ծախսեր	229,873	634,793	89,167	315,430
Ապահովագրության գծով ծախսեր	30,904	111,323	29,648	100,583
Բռնագանձված գրավի արժեզրկումից կորուստներ	35,871	35,871	58,078	58,078
Կապ	34,118	124,743	35,034	133,030
Անվտանգության գծով ծախսեր	48,706	198,725	55,993	205,518
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	51,957	202,174	55,850	231,003
Գրասենյակային ծախսեր	9,501	31,515	3,699	40,746
Գործուղման ծախսեր	15,751	47,298	8,823	24,021
Հայկական ծրագրերի գծով ծախսեր	50,659	195,762	47,749	182,661
ԱրՔա-ի գծով ծախսեր	56,831	199,541	48,717	174,557
Վճարված տուգանքներ	1,061	2,009	207	3,891
Այլ ծախսեր	241,600	775,379	154,240	662,953
Ընդամենը ծախսեր	1,075,355	3,428,406	790,460	2,873,517

14. Շահութահարկի գծով ծախս

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	01/10/18- 31/12/18թ.	01/01/18- 31/12/18թ.	01/10/17- 31/12/17թ.	01/01/17- 31/12/17թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	414,940	1,263,175	446,382	990,049
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում	-	-	(86,187)	(86,187)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	157,952	43,354	(102,894)	(104,024)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	572,892	1,306,529	257,301	799,838

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2017թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է՝ կիրառելով 20% հիմնական դրույքաչափը:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համաձայնեցումը ներկայացված է ստորև.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/18	31/12/17
(Վնաս)/շահույթ նախքան հարկումը	6,201,747	4,355,884
Շահութահարկի (փոխհատուցում)/ծախս՝ 20% դրույքաչափով	1,240,349	871,177
Չհարկվող եկամուտ	244,553	0
Չնվազեցվող ծախսեր	(221,852)	14,848
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս/(օգուտ)	43,479	0
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում	0	(86,187)
Շահութահարկի գծով ծախս	1,306,529	799,838

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

	<i>2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>ՖՀՄՄ9-ի ազդեցություն</i>	<i>Հաշվեգրված շահույթում և վնասում</i>	<i>Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում</i>	<i>2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>					
Բռնագանձված ակտիվներ	50,825		7,174		57,999
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	0	413	(357)		56
Այլ պարտավորություններ	111,835		24,042		135,875
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	162,660	413	30,859	-	193,930
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	(539,122)	56,843	33	150,608	(331,638)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(604,119)	147,858	(110,464)		(566,725)
Հիմնական միջոցներ	(223,303)		41,989	0	(181,314)
Այլ ակտիվներ	(4,083)	15,943	(3,846)	-	8,014
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(2,796)		(1,925)		(4,721)
	(1,373,423)	220,643	(74,213)	150,608	(1,076,384)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(1,210,763)	221,057	(43,354)	150,608	(882,452)

	<i>2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>Հաշվեգրված շահույթում և վնասում</i>	<i>Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում</i>	<i>2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>				
Բռնագանձված ակտիվներ	39,209	11,616		50,825
Այլ պարտավորություններ	41,163	70,672		111,835
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	80,372	82,288	-	162,660
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	(337,476)	-	(201,646)	(539,122)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(626,276)	22,157		(604,119)
Հիմնական միջոցներ	(255,144)	31,841	-	(223,303)
Այլ ակտիվներ	27,190	(31,273)		(4,083)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(1,807)	(989)		(2,796)
	(1,193,513)	21,736	(201,646)	(1,373,423)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(1,113,141)	104,024	(201,646)	(1,210,763)

15. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	8,731,933	8,802,423
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	29,218,035	29,005,963
Այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	2,526,734	2,033,663
Արժեզրկման գծով պահուստ	(5,844)	
Ընդամենը դրամական միջոցներ և համարժեքներ	40,470,858	39,842,049

ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվները և այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցների մնացորդները գտնվում են Փուլ1-ում: Սպասվող կորուստների շարժը հետևյալն է.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ վերահաշվարկված մնացորդը ՖՀՄՍ9-ի համաձայն	6,004
Օախս(վերադարձ)/Օան.11	(160)
Դուրսգրում	-
2018թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,844

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Խմբի կողմից ներգրաված դրամային միջոցների 2%-ի և արտարժույթով միջոցների 18%-ի չափով (2017թ.՝ դրամային միջոցների 2%-ի և արտարժույթով միջոցների 18%-ի չափով)՝ կազմելով 23,685,491 հազ. դրամ (2017թ.՝ 22,573,220 հազ. դրամ): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է ԿԲ-ի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման դիմաց Խումբը տոկոսներ չի ստանում:

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները 2,128,984 հազ. դրամ գումարով (84.3%) կենտրոնացված են երեք բանկերում (2017թ.՝ 1,716,360 հազ. դրամ գումարով (84.4%) կենտրոնացված են երեք բանկերում):

16. Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	383,618	787,330
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	136,173	
Ընդամենը շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	519,791	787,330

Ստորև ներկայացվում են նշված արժեթղթերի անվանական տոկոսադրույքները և մարման ժամկետները.

	31/12/2018թ.		31/12/2017թ.	
	%	Մարման ժամկետ	%	Մարման ժամկետ
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8.00-13.00	2023-2036	8.00-13.00	2020-2036
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	5.25	2020	-	-

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երրորդ անձանց հետգնման պայմանագրերով վաճառված շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ չկան (2017թ.՝ Օդրամ):

17. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտացված միջոցներ և ավանդներ	1,142,500	920,000
Բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	1,937,868	753,858
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	-	7,025,413
Դեբիտորական պարտքեր վճարահաշվարկային ծառայությունների գծով	1,286,688	1,194,907
Այլ	858,086	652,177
Արժեզրկման պահուստ	(3,109)	-
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	5,222,033	10,546,355

Պահանջներ բանկերի նկատմամբ մնացորդները գտնվում են Փուլ1-ում:
Սպասվող կորուստների շարժը հետևյալն է.

հազար ՀՀ դրամ

2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ վերահաշվարկված մնացորդը ՖՀՄՍ9-ի համաձայն	5,979
Շախս(վերադարձ) /Օան.11	(2,870)
Դուրսգրում	-
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,109

18. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Վարկեր հաճախորդներին	160,837,404	139,239,113
Օվերդրաֆտ	35,459,908	25,558,298
Ռեպո համաձայնագրեր	4,022,198	4,820,511
Ֆակտորինգ	17,406	95,247
Ակրեդիտիվ	3,634	1,525
Դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	300,884	316,157
վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(4,363,103)	(4,863,351)
	196,278,331	165,167,500

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի տարբ խոշոր վարկառուներին տրամադրված վարկերի կենտրոնացում 40,496,470 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 20.86%) (2017թ.` 48,686,742 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 28.63%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 1,355,805 հազ. դրամ (2017թ.` 1,250,634 հազ. դրամ):

Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները, ըստ տնտեսության ճյուղերի ունեն հետևյալ տեսքը.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	54,668,622	43,137,483
Հիփոթեքային վարկեր	35,021,223	28,612,812
Առևտուր	29,595,522	23,146,111
Էներգետիկա	8,403,730	7,699,388
Այլ	23,967,712	15,660,561
Շինարարություն	19,051,665	6,100,247
Տրանսպորտ և կապ	1,780,181	17,701,045
Գյուղատնտեսություն , ներառյալ ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	10,120,786	7,012,168
Արդյունաբերություն	7,318,002	6,364,056
Օառայությունների ոլորտ	10,713,992	14,596,980

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	54,668,622	43,137,483
	200,641,435	170,030,851
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(4,363,103)	(4,863,351)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	196,278,331	165,167,500

Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները, արժեզրկման դիտարկման տեսանկյունից ելնելով, ինչպես նաև դրանց գծով սպասվող վարկային կորուստներն ունեն հետևյալ տեսքը.

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ 2018թ.չորրորդ եռամսյակի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հազ. դրամ	Փուլ 1				Փուլ 2				Փուլ 3				Ընդամենը			
	Խմբային արժեզրկված		Անհատապես արժեզրկված		Խմբային արժեզրկված		Անհատապես արժեզրկված		Խմբային արժեզրկված		Անհատապես արժեզրկված		Խմբային արժեզրկված		Անհատապես արժեզրկված	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
Բիզնես վարկեր	105,816,654	921,283	-	-	87,647	26,862	-	-	164,940	146,935	4,882,346	1,887,471	106,069,242	1,095,080	4,882,346	1,887,471
Հիփոթեքային վարկեր	33,219,974	102,325	68,452	369	142,082	10,322	-	-	385,047	70,567	1,205,669	560,139	33,747,103	183,213	1,274,120	560,507
Սպառողական վարկեր	33,807,344	127,229	-	-	467,455	30,942	40,458	4,784	805,146	248,121	392,243	18,773	35,079,945	406,291	432,701	23,557
Ոսկով վարկեր	18,664,112	34,198	-	-	259,473	28,961	-	-	183,156	136,018	49,235	7,806	19,106,741	199,177	49,235	7,806
Ընդամենը	191,508,084	1,185,034	68,452	369	956,657	97,087	40,458	4,784	1,538,289	601,641	6,529,493	2,474,189	194,003,031	1,883,762	6,638,403	2,479,341

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ / վերահաշվարկված ՖՀՄՍ9-ի համաձայն /

Հազ. դրամ	Փուլ 1				Փուլ 2				Փուլ 3				Ընդամենը			
	Խմբային արժեզրկված		Անհատապես արժեզրկված		Խմբային արժեզրկված		Անհատապես արժեզրկված		Խմբային արժեզրկված		Անհատապես արժեզրկված		Խմբային արժեզրկված		Անհատապես արժեզրկված	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
Բիզնես վարկեր	92,998,469	743,620	147,075	1,780	39,659	13,924	534,862	6,630	132,510	96,354	4,503,994	2,637,142	93,170,637	853,898	5,185,931	2,645,552
Հիփոթեքային վարկեր	26,199,050	321,234	-	-	219,528	50,448	44,297	448	403,939	177,033	1,745,848	918,959	26,822,516	548,715	1,790,144	919,407
Սպառողական վարկեր	26,049,412	303,123	16,166	205	283,655	48,007	6,121	127	550,949	220,948	251,023	36,796	26,884,016	572,078	273,311	37,128
Ոսկով վարկեր	15,792,726	9,502	-	-	87,567	5,161	-	-	20,835	9,401	3,167	1,795	15,901,128	24,064	3,167	1,795
Ընդամենը	161,039,656	1,377,479	163,241	1,985	630,409	117,539	585,279	7,205	1,108,234	503,736	6,504,032	3,594,693	162,778,298	1,998,755	7,252,552	3,603,883

Ստորև ներկայացված է վարկերի արժեզրկման պահուստի համաձայնեցումը՝ ըստ խմբերի.

Հազ. դրամ	Բիզնես վարկերի գծով	Ոսկով վարկերի գծով	Հիպոթեքային վարկերի գծով	Սպառողական վարկերի գծով	Ընդամենը
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,202,474	29,456	1,176,291	455,132	4,863,353
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ վերաներկայացված մնացորդ	3,499,450	25,859	1,468,122	609,206	5,602,637
Տարվա ծախս/ (հակադարձում)	316,050	291,770	(132,785)	427,697	902,733
Դուրսգրում	(1,149,996)	(143,074)	(817,117)	(1,123,834)	(3,234,022)
Վերականգնում	317,047	32,428	225,500	516,780	1,091,755
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,982,551	206,983	743,720	429,849	4,363,103

Հազ. դրամ	Բիզնես վարկերի գծով	Ոսկով վարկերի գծով	Հիպոթեքային վարկերի գծով	Սպառողական վարկերի գծով	Ընդամենը
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,832,082	19,079	1,045,123	657,912	4,554,196
Տարվա ծախս/ (հակադարձում)	753,171	24,700	174,485	193,958	1,146,313
Դուրսգրում	(601,485)	(53,583)	(436,710)	(1,137,303)	(2,229,081)
Վերականգնում	218,677	39,260	393,393	740,594	1,391,924
2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,202,474	29,456	1,176,291	455,132	4,863,353

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ներառում են.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<u>31/12/2018թ.</u>	<u>31/12/2017թ.</u>
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ		
Մինչև 1 տարի	265,912	254,216
1-5 տարի	47,777	80,438
5տարի և ավել		5,580
	313,689	340,234
Ապագա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով	(12,805)	(24,077)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	300,884	316,157
Արժեզրկման գծով պահուստ	(231,624)	(237,461)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	69,260	78,696

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բացահայտված են Ծանոթագրություն 36-ում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների բացահայտված է Ծանոթագրություն 39-ում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկային, արտարժույթի, իրացվելիության և տոկոսային ռիսկի բացահայտված են Ծանոթագրություն 40-ում: Կապակցված անձանց վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 35-ում:

19. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	10,862,103	18,518,365
ՀՀ կորպորատիվ բաժնեմասային արժեթղթեր	57,794	57,794
Ներդրումներ ֆոնդերում	640,554	579,582
ՏՀԶԿ երկրների բաժնեմասային արժեթղթեր	1,026,549	888,409
ՏՀԶԿ երկրների կորպորատիվ պարտատոմսեր	0	123,062
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	5,825,950	2,645,006
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	18,412,950	22,812,218

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն արժեկտրոններ:

ՀՀ բաժնային արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով, քանի որ իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել: Այս ներդրումների համար գնանշվող շուկա չկա, և Խումբը նախատեսում է դրանք պահել երկար ժամկետով:

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը ըստ արդյունավետ եկամտաբերության և մարման ժամկետի ներառում է.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.		31/12/2017թ.	
	%	Մարման ժամկետ	%	Մարման ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	7.22-18.34	2019-2047	4.76-18.35	2018-2047
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	4.93-12.63	2018-2024	3.83-12.63	2018-2022
ՏՀԶԿ երկրների կորպորատիվ պարտատոմսեր			8.62-8.63	2020

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ՀՀ պետական պարտատոմսերը կազմել են 8,101,555 հազ. դրամ (2017թ.՝ 3,056,113 հազ. դրամ): Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում այս արժեթղթերը վերադասակարգվում են որպես հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր (Ծան. 20):

Սպասվող կորուստների շարժը հետևյալն է.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ վերահաշվարկված մնացորդը ՖՀՄՍ9-ի համաձայն	256,887
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստներ/(հակադարձում)	(54,254)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	202,633

20. Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր (Ծան. 19)	8,101,555	3,056,113
Ընդամենը	8,101,555	3,056,113

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով՝ գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով: Բոլոր պայմանագրերը ունեն մինչև մեկ ամիս ժամկետայնություն:

Այս գործարքները կատարվել են ստանդարտ վարկավորման, արժեթղթերի փոխառության և վարկավորման սովորական պայմանների ներքո:

Սպասվող կորուստների շարժը հետևյալն է.

հազար ՀՀ դրամ

2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ վերահաշվարկված մնացորդը ՖՀՄՍ9-ի համաձայն	27,326
Բրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստներ/(հակադարձում)	54,421
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	81,747

21. Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

հազար ՀՀ դրամ

	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	584,339	346,140
Արժեզրկման պահուստ	(281)	-
Ընդամենը անորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթեր	584,058	346,140

Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի մնացորդները գտնվում են Փուլ1-ում:

Սպասվող կորուստների շարժը հետևյալն է.

հազար ՀՀ դրամ

2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ վերահաշվարկված մնացորդը ՖՀՄՍ9-ի համաձայն	2,064
Ծախս(վերադարձ) /Ծան.11	(1,783)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	281

Ստորև ներկայացվում են նշված արժեթղթերի անվանական տոկոսադրույքները և մարման ժամկետները.

	31/12/2018թ.		31/12/2017թ.	
	%	Մարման ժամկետ	%	Մարման ժամկետ
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	0.00	2018-2019	0.00	2018

22. Հիմնական միջոցներ

հազար ՀՀ դրամ	Կապիտալ						
	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգչային տեխնիկա	Այլ հիմնական միջոցներ	ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Ընդամենը
Վերագնահատված կամ սկզբնական արժեք							
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,134,018	753,258	208,627	2,936,691	741,403	965,437	10,739,434
Ավելացումներ	103	31,317	6,025	414,507	108,028	178,026	738,006
Օտարում	(217,103)	(33,375)	(4,000)	(34,391)	(35,940)	(71,191)	(396,000)
2017թ.ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,917,018	751,200	210,652	3,316,807	813,491	1,072,272	11,081,440
Ավելացումներ	83,003	85,601	310	688,049	158,657	209,722	1,225,342
Օտարում	-	(66,617)	(347)	(329,883)	(54,592)	(764)	(452,203)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,000,021	770,184	210,615	3,674,973	917,556	1,281,230	11,854,579
Կուտակված մաշվածություն							
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	634,109	193,354	2,370,101	601,374	555,729	4,354,667
Մաշվածություն	197,005	58,625	12,935	285,869	67,782	108,884	731,100
Օտարում	(4217)	(33371)	(222)	(32,150)	(21,136)	(28518)	(119,614)
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	192,788	659,363	206,067	2,623,820	648,020	636,095	4,966,153
Մաշվածություն	193,204	36,331	318	241,867	35,191	94,487	601,398
Օտարում	-	(66,606)	-	(329,731)	(54,909)	(764)	(452,010)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	385,992	629,088	206,385	2,535,956	628,302	729,818	5,115,541
Հաշվեկշռային արժեք							
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,134,018	119,149	15,273	566,590	140,029	409,708	6,384,767
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,724,230	91,837	4,585	692,987	165,471	436,177	6,115,287
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,614,029	141,096	4,230	1,139,017	289,254	551,412	6,739,038

Ակտիվների վերագնահատում

Խմբի սեփականությունը հանդիսացող շենքերի և հողի վերագնահատումը կատարվել է 2016թ. անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից: Ղեկավարությունը հիմք է ընդունել անկախ գնահատողի կողմից ներկայացված արդյունքները շենքերի և հողի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ:

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մեթոդի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 780,998 հազ. դրամ (2017թ.՝ 737,210 հազ. դրամ):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 2,088,194 հազ. դրամ (2017թ.՝ 2,778,877 հազ. դրամ):

Տեղադրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված տեղադրման փուլում գտնվող ակտիվները կազմում են 155,545 հազ. դրամ (2017թ.՝ 139,069 հազ. դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չի ունեցել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցներ:

23. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Արտոնագրեր</i>	<i>Համակարգ-չային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	685,286	61,566	79,234	826,086
Ավելացումներ	29,605	5,250.00	93,600	128,455
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	714,891	66,816	172,834	954,541
Ավելացումներ	53,023	0	78,549	131,572
Դուրս գրում	0	0	(126)	(126)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	767,914	66,816	251,257	1,085,987
Կուտակված մաշվածություն				
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	601,610	41,470	43,204	686,284
Ամորտիզացիա	31,426	2,998	7,295	41,719
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	633,036	44,468	50,499	728,003
Ամորտիզացիա	38,932	3,190	19,657	61,779
Դուրս գրում	0	0	(126)	(126)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	671,968	47,658	70,030	789,656
Հաշվեկշռային արժեք				
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	83,676	20,096	36,030	139,802
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	81,855	22,348	122,335	226,538
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	95,946	19,158	181,227	296,331

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 569,700 հազ. դրամ (2017թ.՝ 454,122 հազ. դրամ):

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չի ունեցել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվներ:

24. Բոնազանձված ակտիվներ

Խմբի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների տնօրինման արդյունքում ձեռք բերված գրավները ներկայացված են ստորև.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Անշարժ գույք	1,947,843	1,807,659
Փոխադրամիջոցներ	0	11,000
Այլ	29,771	13,460
Ընդամենը	1,977,614	1,832,119

Խմբի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի ժամանակին և պատշաճ կերպով իրացմանը: Խումբը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման նպատակով: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

25. Այլ ակտիվներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Դեբիտորական պարտքեր	280,236	416,024
Չավարտված գործարքների գծով ստացվելիք գումարներ	227,772	355,454
Դրամական փոխանցումների գծով դեբիտորական պարտքեր	51,892	7,004
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	559,900	778,482
Հանած ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(35,114)	(43,421)
Ընդամենը գուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	524,786	735,061
Թանկարժեք մետաղներ	945,824	444,766
Պաշարներ	213,224	239,255
Կանխավճարներ մատակարարներին	404,411	195,129
Չամորտիզացված ապահովագրության գծով հավելվածար	56,743	44,994
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	367,742	342,867
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	7,922	267
Այլ	1,865	1,865
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,997,731	1,269,143
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,522,517	2,004,204

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	Ընդամենը
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	59,174
Ծախս(վերադարձ)	66,561
Դուրսգրում	(82,314)
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	43,421
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	43,421
Ծախս(վերադարձ) /Օան.11	31,619
Դուրսգրում	(39,926)
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	35,114

26. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Հետգնման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	4,002,716	0
Հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ	3,876,869	2,900,619
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	114,833	143,170
Բանկերից ստացված վարկեր	5,862,785	12,004,512
Այլ պարտավորություններ	1,882,318	125,166
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	15,739,521	15,173,467

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունեցել է այլ բանկերից ստացված վարկեր թվով չորս բանկերից (2017թ.-ին՝ թվով չորս բանկերից):

Հետգնման պայմանագրերի գծով պարտավորությունները եղել են 1 բանկի հանդեպ (2017թ.-ին՝ մեկ բանկի հանդեպ): Իսկ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվների 84%-ը կենտրոնացված է եղել մեկ գործընկերոջ մոտ (2017թ.՝ 85.89%):

27. Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ

	31/12/2018թ.			31/12/2017թ.		
	<i>Պայմանական գումար</i>	<i>Ակտիվների իրական արժեք</i>	<i>Պարտավ. իրական արժեք</i>	<i>Պայմանական գումար</i>	<i>Ակտիվների իրական արժեք</i>	<i>Պարտավ. իրական արժեք</i>
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>						
Վաճառքի համար պահվող ածանցյալ գործիքներ						
Արտարժույթային սվոփ	9,430,627	-	26,583	7,628,876	-	68,857
Ընդամենը ածանցյալ պարտավորություններ	9,430,627	-	26,583	7,628,876	-	68,857

28. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Իրավաբանական անձինք	101,598,211	97,151,069
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	42,974,649	42,525,666
Ժամկետային ավանդներ	58,623,562	54,625,403
Ֆիզիկական անձինք	83,839,754	76,763,088
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	25,917,437	24,815,673
Ժամկետային ավանդներ	57,922,317	51,947,415
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	185,437,965	173,914,157

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են 30,280,617 հազ. դրամ գումարով ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, ակրեդիտիվների, երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների համար (2017թ.՝ 33,078,968, հազ. դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտավորապես համարժեք է իրենց հաշվեկշռային արժեքին:

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ամենամեծ տասը հաճախորդների միջոցների ընդհանուր գումարը կազմում է 73,244,218 հազ. դրամ (2017թ.՝ 78,683,050 հազ. դրամ) կամ հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ընդհանուր գումարի 39.5 % (2017թ.՝ 45.24%):

29. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	16,653,444	5,931,969
Ընդամենը թողարկված պարտատոմսեր	16,653,444	5,931,969

2017թ. երկրորդ եռամսյակում Բանկը ՀՀ-ում թողարկել է տեղաբաշխել է 6,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով 60,000 հատ արժեկտրոնային պարտատոմս, մարման ժամկետը՝ 2019թ. երկրորդ եռամսյակ: 2017թ. երրորդ եռամսյակում Բանկը ՀՀ-ում տեղաբաշխել է ևս 1,000,000,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 100,000 հատ արժեկտրոնային պարտատոմս, մարման ժամկետը՝ 2019թ. երրորդ եռամսյակ: 2017թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկը ՀՀ-ում տեղաբաշխել է ևս 4,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով 40,000 հատ արժեկտրոնային պարտատոմս, մարման ժամկետը՝ 2019թ. չորրորդ եռամսյակ:

2018թ. երկրորդ եռամսյակում Բանկը թողարկել է 3,000,000,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 30,000 հատ արժեկտրոնային պարտատոմս, 10,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով 100,000 հատ արժեկտրոնային պարտատոմս և 5,000,000 ԵՎԸՈ անվանական արժեքով 50,000 հատ արժեկտրոնային պարտատոմս՝ մարման ժամկետը

2021թ. երկրորդ եռամսյակ:

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 16,653,444 հազար ՀՀ դրամ: Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են ՆԱՄԴԱՔ ՕԷՄԵՔՍ Արմենիա ֆոնդային բորսայում:

30. Այլ փոխառու միջոցներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
ՀՀ ԿԲ-ից ներգրավված վարկեր	5,956,021	5,117,959
Այլ ֆինանսական հաստատություններից ներգրավված վարկեր	9,380,933	6,216,391
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	297,376	1,271,923
ՀՀ կառավարությունից ներգրավված վարկեր	50,083	53,077
Ընդամենը այլ փոխառու միջոցներ	15,684,413	12,659,350

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի տրամադրման համար ներգրավված միջոցների:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկից ստացված վարկերը:

Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Առաջին Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան երիտասարդների ՈւՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

31. Այլ պարտավորություններ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Վճարվելիք գումարներ	276,769	343,221
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	727,522	600,445
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,004,291	943,666
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	442,064	360,502
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	23,584	26,008
Այլ	12,725	6,697
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	478,373	393,207
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	1,482,664	1,336,873

Ակտիվներին վերաբերվող շնորհներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>		
Հունվարի 1-ի դրությամբ	26,008	28,432
Եկամտի ճանաչում (Օան. 10)	(2,424)	(2,424)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,584	26,008

32. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Երավական և հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա:

Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: Ղեկավարությունը համոզված է, որ Խումբն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Խմբին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Խմբի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Խմբի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Խումբը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են՝

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Չօգտագործված վարկային գծեր	12,491,499	10,248,879
Ակրեդիտիվներ	1,484,715	58,010
Երաշխիքներ	3,677,373	3,232,716
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով պահուստ	(70,277)	
Ընդամենը պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	17,583,310	13,539,605

Սպասվող կորուստների շարժը հետևյալն է.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ վերահաշվարկված մնացորդը ՖՀՄՍ9-ի համաձայն	67,733
Օախս(վերադարձ) /Օան.11	2,544
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	70,277

Վարկային պարտավորությունների, երաշխիքների և այլ ֆինանսական պայմանագրերի գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը լավագույնս ներկայացված է այս պարտավորությունների և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարում:

Գործառնական վարձակալություն՝ Խումբը որպես վարձակալ

Խումբն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով վարձակալում է շենք և տարածքներ: Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

հազար ՀՀ դրամ	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Մինչև 1 տարի	642,068	579,847
1-5 տարի	1,594,628	1,952,989
5 տարուց ավելի	1,236,165	2,398,534
	3,472,861	4,931,370

Ընդամենը գործառնական վարձակալության գծով պարտավորություններ

Խումբը վարձակալում է մի շարք տարածքներ եւ սարքավորումներ՝ գործառնական վարձակալության պայմաններով: 2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գործառնական վարձակալության գծով պարտավորությունները ներառում են կապակցված կողմերի նկատմամբ գործառնական վարձակալության պարտավորություններ 169,641 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2017թ.՝ 255,520 հազ. ՀՀ դրամ):

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (նաև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկին պատկանող բանկումատների ապահովագրություն, ինչպես նաև Բանկային ռիսկերի համապարփակ, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործության և տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Քանի դեռ Խումբը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

33. Ստորադաս փոխառություններ

հազար ՀՀ դրամ	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Ստորադաս փոխառություն ստացված կապակցված կողմից	5,852,819	5,854,396
	5,852,819	5,854,396

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Խմբի անվճարունակության դեպքում հանդիսանում է ստորադաս Խմբի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված կողմից ստացված ստորադաս փոխառությունը թողարկված է ԱՄՆ դոլարով, տարեկան 7.12% միջին արդյունավետ տոկոսադրույքով և 2023թ. հունվար սահմանված մարման ժամկետով (տե՛ս, Ծան. 35):

34. Կապիտալ

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 16,416,633 հազ. դրամ (2017թ.՝ 16,416,633 հազ. դրամ):

Համաձայն Բանկի կանոնադրության, կանոնադրական կապիտալը կազմված է թվով 54,722 սովորական բաժնետոմսերից և 333 արտոնյալ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 300,000 դրամ և 100 դրամ անվանական արժեքներով:

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	31/12/2018թ.		31/12/2017թ.	
	<i>Վճարված կանոնադրական կապիտալ</i>	<i>Բաժնեմասը վճարված կապիտալում</i>	<i>Վճարված կանոնադրական կապիտալ</i>	<i>Բաժնեմասը վճարված կապիտալում</i>
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>				
«Հղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ	13,287,900	80.94	13,287,900	80.94
«Հղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ (արտոնյալ բաժնետոմսեր)	33	–	33	–
Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ Բի ՎԻ	2,307,900	14.06	2,307,900	14.06
Հայաստանյալ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի	820,800	5	820,800	5
	16,416,633	100	16,416,633	100

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն իրավասու մարմնի կողմից շահաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման դեպքում ստանալ տարեկան հաստատագրված շահաբաժին, իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 20%-ի չափով:

Համաձայն 2018թ. հունիսի 18-ին տեղի ունեցած Բաժնետերերի ժողովի որոշմանը՝ Բանկի կողմից հայտարարված և վճարված շահաբաժինները կազմել են 570,343 հազ. դրամ սովորական բաժնետոմսերի (2017թ. հայտարարված և վճարված՝ 564,460 հազ. դրամ) և 6.6 հազ. դրամ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար (2017թ. հայտարարված և վճարված՝ 6.6 հազ. դրամ): Շահաբաժինների հայտարարելու դրությամբ մեկ սովորական բաժնետոմսի գծով շահաբաժինները կազմել են 10,423 դրամ (2017թ.՝ 10,315 դրամ), և մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի գծով շահաբաժինները՝ 19.8 դրամ (2017թ.՝ 19.8 դրամ):

Բանկի կանոնադրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից, ընդ որում, բաժնետերերն ունեն շահաբաժիններ ստանալու և կապիտալը ՀՀ դրամով տեղաբաշխելու իրավունք:

Բանկի բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են չբաշխված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս, քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված կանոնադրական կապիտալի 20%-ի չափով:

35. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Ներկայացվող համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների առումով Խմբի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Խմբի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում արգենտինացի գործարար Է. Էռնեկյանը:

Խումբն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Գործարքների ծավալները, մնացորդները ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ և ժամանակաշրջանի եկամուտը և ծախսը հետևյալն են.

	<u>31/12/2018թ.</u>			<u>31/12/2017թ.</u>		
	<i>Մայր կազմակերպություն</i>	<i>Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր</i>	<i>Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր</i>	<i>Մայր կազմակերպություն</i>	<i>Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր</i>	<i>Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր</i>
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>						
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն						
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ						
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	19,037	27,463,688	395,002	4,811	28,951,581	177,661
Ժամանակաշրջանի ընթացքում տրամադրված վարկեր	130,714	23,900,464	818,322	92,282	26,081,083	823,174
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված վարկեր	(142,415)	(29,547,027)	(639,626)	(78,056)	(27,568,976)	(605,833)
Վարկերի մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, համախառն	7,336	21,817,125	573,698	19,037	27,463,688	395,002
Հանած՝ վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	(73)	(218,171)	(5,737)	(190)	(274,637)	(3,950)
Վարկերի մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	7,263	21,598,954	567,961	18,847	27,189,051	391,052
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	367,619	43,296,298	414,195	348,105	38,802,129	167,545
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	1,137,797	609,429,184	3,050,173	1,022,935	622,429,078	3,968,001
Ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարված ավանդներ	(1,291,577)	(606,872,661)	(3,205,637)	(1,003,421)	(623,789,304)	(3,726,476)
Ավանդների մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	213,839	45,852,821	258,731	367,619	37,441,903	409,070
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – Ստորադաս փոխառություն	0	0	0	-	-	-
Ստորադաս փոխառության մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	0	5,854,396	-	-	7,598,818	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ստորադաս փոխառություններ	0	0	0	-	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ստորադաս փոխառություններ	0	(5,498)	0	-	(1,748,435)	-
Արտարժույթի վերագնահատումից զուտ արդյունք	0	3,920	0	-	4,013	-
Ստորադաս փոխառության մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	0	5,852,818	0	-	5,854,396	-
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չճանաչված հորվածներ Տրամադրված երաշխիքներ				-	283,558	140,044
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	0	1,479,467	29,562	-	2,227,176	13,510
Միջևորդավճարների գծով եկամուտ	770	25,811	639	702	24,965	660
Այլ եկամուտ	1,384	47,248	1,167	1,300	61,251	910
Տոկոսային ծախս	(4,207)	(1,977,169)	(6,344)	(3,771)	(2,285,300)	(15,985)
Արժեզրկումից կորուստներ	117	56,466	(1,787)	(142)	14,879	(2,173)
Այլ գործառնական ծախսեր	0	(45,561)	(29,857)	-	(43,109)	(28,601)

Տնօրեններին և ղեկավար անձնակազմի այլ անդամներին (և ընտանիքի անդամներին) տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը ունեն 1-ից 20 տարի մարման ժամկետ և դրանց տոկոսադրույքը կազմում է 3-24% (2017թ.՝ 3-24%, 1-ից 20 տարի): Տնօրեններին տրամադրված վարկերը ապահովված են ոսկով, անշարժ գույքով, դրամական փիջոցներով և այլ ակտիվներով:

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	608,794	494,746
Ընդամենը առանցքային կառավարչական անձնակազմի փոխհատուցում	608,794	494,746

36. Իրական արժեքի չափում

Խմբի Խորհուրդը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ չգնանշվող առևտրային և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի համար, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ վաճառքի համար պահվող ակտիվների համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Խմբի Խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին Խմբի ղեկավարությունը վերլուծում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք պետք է վերագնահատվեն համաձայն Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ, որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում իրական արժեքով չափվող ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացված են ստորև: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- ▶ Մակարդակ 2 – Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրական արժեքով և վերլուծում է դրանք ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների, որում իրական արժեքի չափումը դասակարգված է.

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազար ՀՀ դրամ

	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-		177,923,173	177,923,173	196,278,331
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	40,470,858		-	40,470,858	40,470,858
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-		5,222,033	5,222,033	5,222,033
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ			584,064	584,064	584,058
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-		524,786	524,786	524,786
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	-		185,437,965	185,437,965	185,437,965
Այլ փոխառու միջոցներ	-		15,684,413	15,684,413	15,684,413
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-		15,739,521	15,739,521	15,739,521
Բանկի կողմից թողակված արժեթղթեր		16,607,629	-	16,607,629	16,653,444
Ստորադաս փոխառություններ	-		5,852,819	5,852,819	5,852,819
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-		1,004,291	1,004,291	1,004,291

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազար ՀՀ դրամ

	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-		151,021,736	151,021,736	165,167,500
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,842,049		-	39,842,049	39,842,049
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-		10,546,355	10,546,355	10,546,355
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր			346,127	346,127	346,140
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-		735,061	735,061	735,061
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	-		173,914,157	173,914,157	173,914,157
Այլ փոխառու միջոցներ	-		12,659,350	12,659,350	12,659,350
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-		15,173,467	15,173,467	15,173,467
Բանկի կողմից թողակված արժեթղթեր		5,952,200	-	5,952,200	5,931,969
Ստորադաս փոխառություններ	-		5,854,396	5,854,396	5,854,396
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-		943,666	943,666	943,666

36. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Պահանջներ և պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են՝ ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 3% մինչև 24% տարեկան (2017թ.՝ 3% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդը՝ կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>		
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ֆինանսական ակտիվներ			
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր		8,101,555	8,101,555
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		0	0
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,021,216	17,333,940	18,355,156
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթեր		519,791	519,791
Ընդամենը	1,021,216	25,955,286	26,976,502
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		26,583	26,583
Ընդամենը	0	26,583	26,583
Զուտ իրական արժեք	1,021,216	25,928,703	26,949,919

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>		
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ֆինանսական ակտիվներ			
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	–	3,056,113	3,056,113
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	883,076	21,871,348	22,754,424
Առևտրային արժեթղթեր	–	787,330	787,330
Ընդամենը	<u>883,076</u>	<u>25,714,791</u>	<u>26,597,867</u>
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	0	68,857	68,857
Ընդամենը	<u>0</u>	<u>68,857</u>	<u>68,857</u>
Զուտ իրական արժեք	<u>883,076</u>	<u>25,645,934</u>	<u>26,529,010</u>

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմները չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Չգնանշվող ՀՀ բաժնետոմսեր

Բանկի ներդրումների իրական արժեքը ՀՀ չգնանշվող բաժնետոմսերում չի կարող չափվել և, հետևաբար, դուրս է մնում այս բացահայտումից: Այս ներդրումների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տե՛ս Ծան. 19-ը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	
	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ոչ ֆինանսական ակտիվների		
Հող և շենքեր	4,614,029	4,614,029
Ընդամենը	4,614,029	4,614,029

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	
	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ոչ ֆինանսական ակտիվների		
Հող և շենքեր	4,724,230	4,724,230
Ընդամենը	4,724,230	4,724,230

36. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում

3-րդ մակարդակում դասակարգված Խմբի ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատման մեխանիզմների օգտագործումը հիմնված է այն էական ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները շարժը կարելի է համաձայնեցնել հետևյալ կերպ.

հազար ՀՀ դրամ

**Ոչ ֆինանսական ակտիվներ
2018 հունվարի 1-ի դրությամբ**

Ձեռքբերումներ

Այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված եկամուտ/վնաս

Օտարում

Կուտակված մաշվածություն

Զուտ իրական արժեքը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>Հոդ և շենքեր</i>	<i>Ընդամենը</i>
4,724,230	4,724,230
83,003	83,003
0	0
0	0
(193,204)	(193,204)
4,614,029	4,614,029

հազար ՀՀ դրամ

**Ոչ ֆինանսական ակտիվներ
2017 հունվարի 1-ի դրությամբ**

Ձեռքբերումներ

Օտարում

Կուտակված մաշվածություն

Զուտ իրական արժեքը 2017թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>Հոդ և շենքեր</i>	<i>Ընդամենը</i>
5,134,018	5,134,018
103	103
(212,886)	(212,886)
(197,005)	(197,005)
4,724,230	4,724,230

Խմբի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է՝ կիրառելով համեմատական և եկամտային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը, ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Հոդը և շենքերը վերագնահատվել են 2016թ.: Շենքերը նախկինում վերագնահատվել էին 2015թ.:

Նշանակալի չդիտարկվող ելակետային տվյալը՝ վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները էական ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

37. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ տրամադրված ակտիվներ

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապաճանաչվում

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների ցանկը, որոնք այնպես են փոխանցվել, որ բոլոր փոխանցված ֆինանսական ակտիվները կամ փոխանցված ֆինանսական ակտիվների մի մասը չեն բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին:

		<i>31/12/2018թ.</i>		
		<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
<i>Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ</i>	<i>Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթեր</i>			<i>Ընդամենը</i>
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>				
Ակտիվների հաշվեկշռային արժեք	Հետգնման պայմանագրեր	0	8,101,555	8,101,555
Ընդամենը		0	8,101,555	8,101,555
Համապատասխան պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեք	Հետգնման պայմանագրեր	0	7,879,585	7,879,585
Ընդամենը		0	7,879,585	7,879,585
Զուտ դիրք		0	121,970	121,970

		<i>31/12/2017թ.</i>		
		<i>Վաճառքի համար մատչելի ներդրումային արժեթղթեր</i>		
<i>Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ</i>	<i>Առևտրային արժեթղթեր</i>			<i>Ընդամենը</i>
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>				
Ակտիվների հաշվեկշռային արժեք	Հետգնման պայմանագրեր	0	3,056,113	3,056,113
Ընդամենը		0	3,056,113	3,056,113
Համապատասխան պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեք	Հետգնման պայմանագրեր	0	2,900,619	2,900,619
Ընդամենը		0	2,900,619	2,900,619
Զուտ դիրք		0	155,494	155,494

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են չորրորդ կողմին, և Խումբը դրա փոխարեն ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Արժեթղթերի արժեքի ավելացման կամ նվազման դեպքում, Խումբը, որոշակի իրավիճակներում, կարող է պահանջել կամ նրանից կարող է պահանջվել դրամական միջոցների տեսքով լրացուցիչ ապահովություն: Խումբը եկել է այն եզրակացության, որ պահպանում է գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կապված այդպիսի արժեթղթերի հետ, այդ թվում վարկային, շուկայական, երկրային և գործառնական ռիսկերը, և այդ պատճառով չի ապաճանաչել դրանք: Բացի այդ, Խումբը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները ստացված դրամական միջոցների նկատմամբ:

Նման ձևով, Խումբն իրավունք ունի վաճառել կամ գրավադրել փոխառությամբ ներգրավված կամ հակադարձ հետգնման պայմանագրով ձեռք բերած արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը: Այս դեպքում գործընկերը պահպանում է սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Հետևաբար, Խումբը չի ճանաչում այդպիսի արժեթղթերը, այլ ճանաչում է առանձին ակտիվ դրամական տեսքով տրամադրված ցանկացած գրավի նկատմամբ:

38. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներառում են ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվանցվել են ֆինանսական պարտավորությունների հետ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, ինչպես նաև հաշվանցման վերաբերյալ իրավաբանորեն ամրագրված գլխավոր համաձայնագրերի և նմանատիպ համաձայնագրերի հետևանքները, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

հազար ՀՀ դրամ

	<i>Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար</i>	<i>Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար</i>	<i>Ֆինանսական ակտիվների գուտ գումար</i>	<i>Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել</i>	<i>Ֆինանսական գործիքներ</i>	<i>Մտացված ոչ դրամական սպասելիում</i>	<i>Զուտ գումար</i>
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>							
31/12/2018 թ.							
Ֆինանսական ակտիվներ							
Բանկերին տրված վարկեր - հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	0	-	0	-	0	-	
Հաճախորդներին տրված վարկեր - հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	4,022,198	-	4,022,198	-	(4,022,198)	-	
Ընդամենը	4,022,198	-	4,022,198	-	(4,022,198)	-	
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	7,879,585	-	7,879,585	(7,879,585)	-	-	
Ընդամենը	7,879,585	-	7,879,585	(7,879,585)	-	-	
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>							
31/12/2017 թ.							
Ֆինանսական ակտիվներ							
Բանկերին տրված վարկեր - հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,025,413	-	7,025,413	-	(7,025,413)	-	
Հաճախորդներին տրված վարկեր - հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	4,820,511	-	4,820,511	-	(4,820,511)	-	
Ընդամենը	11,845,924	-	11,845,924	-	(11,845,924)	-	
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	2,900,619	-	2,900,619	(2,900,619)	-	-	
Ընդամենը	2,900,619	-	2,900,619	(2,900,619)	-	-	

39. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ակտիվների և պարտավորությունների բաշխումը՝ մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Խմբի պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 40-ում:

Մարման ժամկետների միջև տարբերությունների վերլուծությունը չի արտացոլում այն ընթացիկ հաշիվների միջոցների պատմական կայունությունը, որոնց վերադարձը սովորաբար տեղի է ունենում ավելի երկար ժամանակահատվածի ընթացքում, քան ներկայացված է վերոնշյալ աղյուսակում: Վերոնշյալ աղյուսակում այդ մնացորդները ներառված են «Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետայնության խմբի մեջ»:

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության՝ Խումբը պարտավոր է մարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները ավանդատուների առաջին իսկ պահանջով:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները համարվում են բարձր իրացվելի ակտիվներ, այդ պատճառով ներկայացված են ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետայնության խմբի մեջ:

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների/բացի բաժնային գործիքներից/բարձր իրացվելի մասը ներկայացված են ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով, քանի որ Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ դրանք բարձր իրացվելի ակտիվներ են, որոնք կարող են վաճառվել ըստ պահանջի՝ ֆինանսական պարտավորությունների գծով դրամական միջոցների արտահոսքի պահանջն ապահովելու համար:

Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը ներկայացված են հետգնման պայմանագրերի մարման ժամկետներին համապատասխան:

Մնացած ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացված են իրենց պայմանագրային մնացորդային մարման ժամկետներին համապատասխան:

2018թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ռեդյաններ	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ռեդյաններ	Առանց մարման ժամկետի	Ընդամենը
<i>հազար ՀՀ դրամ</i>									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	40,470,858	0	0	40,470,858	0	0	0	0	40,470,858
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	383,618	603	0	384,221	135,570	0	135,570	0	519,791
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	3,151,262	970,185	0	4,121,447	38,746	0	38,746	1,061,840	5,222,033
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	6,542,582	10,081,740	42,687,427	59,311,748	83,775,096	53,191,487	136,966,583	0	196,278,331
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվ	12,856,884	651,768	832,007	14,340,659	2,199,340	788,809	2988149	1,084,142	18,412,950
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	8,101,555	0	0	8,101,555	0	0	0	0	8,101,555
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	584,058	0	0	584,058	0	0	0	0	584,058
Հիմնական միջոցներ	0	0	0	0	0	0	0	6,739,038	6,739,038
Ոչ նյութական ակտիվներ	0	0	0	0	0	0	0	296,331	296,331
Բռնագանձված ակտիվներ	0	0	1,977,614	1,977,614	0	0	0	0	1,977,614
Այլ ակտիվներ	2,304,918	100,554	89,403	2,494,875	144	25,633	25777	1,865	2,522,517
Ընդամենը Ակտիվներ	74,395,735	11,804,850	45,586,451	131,787,035	86,148,896	54,005,929	140,154,825	9,183,216	281,125,076

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ 2018թ.չորրորդ եռամսյակի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից
ծանոթագրություններ

Պարտավորություններ

Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	14,265,532	1,278,285	123,141	15,666,958	0	0	0	72,563	15,739,521
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	26,583	0	0	26,583	0	0	0	0	26,583
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	75,369,498	15,486,147	72,170,640	163,026,285	21,901,888	509,792	22,411,680	0	185,437,965
Այլ փոխառու միջոցներ Կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	123,917	285,292	995,623	1,404,832	8,798,188	5,481,393	14,279,581	0	15,684,413
Պարտավորություններ շահութահարկի գծով	0	43,438	6,004,255	6,047,694	10,605,750	0	10,605,750	0	16,653,444
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	0	0	196,180	196,180	0	0	0	0	196,180
Այլ պարտավորություններ	0	0	0	0	882,452	0	882,452	0	882,452
Այլ պարտավորություններ	850,211	175,480	433,385	1,459,076	0	23,588	23,588	0	1,482,664
Այլ պահուստներ	70,277	0	0	70,277	0	0	0	0	70,277
Ստորադաս փոխառություն	0	0	-556	-556	5,853,375	0	5,853,375	0	5,852,819
Զուտ դիրք	(16,310,283)	(5,463,793)	(34,336,218)	(56,110,294)	38,107,243	47,991,156	95,209,052	9,110,653	39,098,758
Կուտակված ճեղքվածք	(16,310,283)	(21,774,076)	(39,800,010)		3,771,025	95,209,052			

2017թ.դեկտեմբերի31-ի դրությամբ

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Ծպահանջ ն մինչև 1 ամիս</i>		<i>3-ից 12 ամիս</i>		<i>Մինչև 12 ամիս, ընդամենը</i>		<i>1-ից 5 տարի</i>		<i>5 տարուց ավելի</i>		<i>12 ամսից ավելի, ընդամենը</i>		<i>Առանց մարման ժամկետի</i>		<i>Ընդամենը</i>	
	<i>1-ից 3 ամիս</i>	<i>3-ից 12 ամիս</i>	<i>3-ից 12 ամիս</i>	<i>3-ից 12 ամիս</i>	<i>1-ից 5 տարի</i>	<i>1-ից 5 տարի</i>	<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>12 ամսից ավելի, ընդամենը</i>	<i>12 ամսից ավելի, ընդամենը</i>	<i>Առանց մարման ժամկետի</i>	<i>Առանց մարման ժամկետի</i>	<i>Առանց մարման ժամկետի</i>	<i>Առանց մարման ժամկետի</i>	<i>Առանց մարման ժամկետի</i>	<i>Առանց մարման ժամկետի</i>
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,842,049	0	0	39,842,049	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39,842,049
Առևտրային արժեթղթեր	0	3,567	11,146	14,713	537,175	235,442	772,617	0	0	0	0	0	0	0	0	787,330
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8,222,566	0	791,619	9,014,185	0	0	0	0	0	0	1,532,170	0	0	0	0	10,546,355
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	8,406,097	18,151,523	37,760,576	64,318,196	53,178,724	47,670,580	100,849,304	0	0	0	0	0	0	0	0	165,167,500
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	16,495	202,236	1,784,066	2,002,797	15,116,792	4,746,426	198,632,18	0	0	0	946,203	0	0	0	0	22,812,218
Հետգնման պայմանագրերով գրավարված արժեթղթեր	3,056,113	0	0	3,056,113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,056,113
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	0	0	346,140	346,140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	346,140
Հիմնական միջոցներ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6,115,287	0	0	0	0	6,115,287
Ոչ նյութական ակտիվներ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	226,538	0	0	0	0	226,538
Բոնագանձված ակտիվներ	0	0	1,832,119	1,832,119	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,832,119
Այլ ակտիվներ	1,632,331	23,630	326,598	1,982,559	575	21,070	21,645	0	0	0	0	0	0	0	0	2,004,204
	61,175,651	18,380,956	42,852,265	122,408,872	68,833,266	52,673,518	121,506,784	8,820,198	252,735,854							
Պարտավորություններ																
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	13,456,203	0	1,644,649	15,100,852	0	0	0	0	0	0	72,615	0	0	0	0	15,173,467
Ածանցյալ պարտավորություններ	68,857	0	0	68,857	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	68,857
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	73,332,379	11,139,342	63,824,245	148,295,966	25,203,657	220,881	25,424,538	0	0	0	193,653	0	0	0	0	173,914,157
Այլ փոխառու միջոցներ	132,456	225,435	1,606,581	1,964,472	8,091,692	2,603,186	10,694,878	0	0	0	-	0	0	0	0	12,659,350
Կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	0	43,438	47,531	90,969	5,841,000	0	5,841,000	0	0	0	-	0	0	0	0	5,931,969
Պարտավորություններ շահութահարկի գծով	0	0	609,855	609,855	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	609,855

Հետաձգված հարկային պարտավորություններ Այլ պարտավորություններ	0	0	0	0	1,210,763	0	1,210,763	-	1,210,763
Ստորադաս փոխառություններ	384,506	40,774	885,582	1,310,862	0	26,010	26,010	-	1,336,872
	0	0	-3,214	-3,214	0	5,857,610	5,857,610	-	5,854,396
	87,374,401	11,448,989	68,615,229	167,438,619	40,347,112	8,707,687	49,054,799	266,268	216,759,686
Ցուտ դիրք	(26,198,750)	6,931,967	(25,762,964)	(45,029,747)	28,486,154	43,965,831	81,005,915	8,553,930	35,976,168
Կուտակված ձեռքվածք	(26,198,750)	(19,266,783)	(18,830,997)		2,723,190	81,005,915			

40. Ռիսկերի կառավարում

Խմբի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Խմբի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Խմբի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Խմբի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Խմբի և Խմբի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Խմբի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Խմբի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Խմբի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը: Խմբի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում. ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում բիզնես գործառնությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը, Խմբի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Խմբի կողմից ստանձնված ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպում և կորդինացնում է Գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Տնօրինություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Տնօրինությունն իրականացնում է՝

- ▶ ճգնաժամային իրավիճակներում Խմբի եկամտաբերության հետ կապված, ինչպես նաև գործառնական, ռազմավարական, վարկանիշային և իրավական ռիսկերին առնչվող Խմբի ռիսկերի կառավարման տեսակետի

հիման վրա Խորհրդի համաձայնությամբ համալիր միջոցառումների հաստատումը,

- ▶ որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանումը,
- ▶ միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանումը,
- ▶ բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանումը:

Տնօրինությունը պատասխանատու է Խմբի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Տնօրինությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Խմբի իրացվելիության ֆինանսական ռիսկերի համար: Տնօրինությանն է վերապահված Խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի գործառնությունները:

40. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Խմբում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
- ▶ Խմբի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը,
- ▶ տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը,
- ▶ գրավադրվող գույքի գնահատումների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը և գրավադրված գույքի վերագնահատումների պարբերական իրականացումը,
- ▶ Խմբի սեփականությունը հանդիսացող գույքի ապահովագրության գործընթացի կազմակերպումը,
- ▶ խնդրահարույց վարկային պորտֆելի կառավարումը:

Ներքին աուդիտ

Խմբի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Խմբի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Խումբը նպատակահարմար է գտնում բանկային ռիսկերը բաժանել արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Խմբի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում իր իսկ գործառնություններից բխող ռիսկերը: Դրանք են վարկային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման ռիսկերը:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է՝ օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտը կատարում է Խմբի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Տնօրինության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական

գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում, հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և մարքետինգի բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող Խմբի և այլ բանկերի կողմից առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և պայմանների համեմատության միջոցով:

40. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր (շարունակություն)

Տոկոսադրույքի ռիսկը Խմբում կառավարվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ/մոդելներ, որի հիման վրա էլ Խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից ընդունվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, դյուրացիայի և բազային ռիսկի մոդելները: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և դյուրացիայի մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով տարբեր խստության սցենարների կիրառմամբ եռամսյակային կտրվածքով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ճեղքվածքի (liquidity GAP) ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով Խմբի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն Խմբի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իր մեջ ներառում է՝ Խմբի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմի մշակումը, բանկին տրամադրված փոխառությունների գումարների, տեսակների կամ համախառն տոկոսային ծախսերի սահմանաչափերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերի կիրառումը, փոխառությունները ըստ մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացնելու պահանջը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Խմբի հետ կապված անձանցից (կազմակերպություններից) փոխառու միջոցների ներգրավման սահմանափակումները, տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանափակելու սկզբունքներն ու մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ առնչվող տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, Խմբի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Խմբի այն ստորաբաժանումների աշխատանքների կոորդինացման եղանակները, որոնք կարող են իրենց կողմից իրականացվող գործառնություններով ազդել Խմբի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջները (ինչը կարող է ծագել եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման) բավարարելու ծրագիրը, Խորհրդին ու գործադիր մարմնին Խմբի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող համապատասխան հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի չափման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով և այլն): Ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես սցենարները հնարավորություն են տալիս որոշելու կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին ռեսուրսների հաշվին:

Փողերի լվացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի լվացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Խմբի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

40. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկի կենտրոնացումներ (շարունակություն)

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Խմբի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Խմբի գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարման հետ, որի արդյունքում Խումբը կարող է վնասներ կրել: Վարկային ռիսկը Խմբի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Խումբն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը հիմնականում առաջանում է վարկային գործունեությունից՝ կապված վարկերի և փոխառությունների տրամադրման հետ, և ներդրումային գործունեությունից՝ պայմանավորված Խմբի ակտիվների պորտֆելում պարտքային արժեթղթերի և այլ պարտքային գործիքների առաջացման հետ: Վարկային ռիսկ առկա է նաև մի շարք հետհաշվեկշռային հոդվածներում, ինչպես օրինակ վարկային պարտավորվածությունները: Վարկային ռիսկը կառավարվում է համաձայն Խմբի վարկային քաղաքականության և ոլորտը կարգավորող այլ ներքին իրավական ակտերի:

Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից կատարվում է վարկային պորտֆելի օրական կտրվածքով մոնիտորինգ, կառուցված շարքերի հիման վրա վարկային պորտֆելի դինամիկայի հաշվարկ և պորտֆելի որակի վերլուծություն ըստ վարկատեսակների ու մասնաճյուղերի, ինչի հիման վրա կատարվում են վարկային պորտֆելի որակական ցուցանիշների կանխատեսումներ: Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտը իրականացնում է նաև տարբեր վարկատեսակների վարկերի մոնիտորինգ հաստատված ընթացակարգերով, իսկ հարկ եղած դեպքում առանձին վարկերի մոնիտորինգ՝ ելնելով վարկառուի վարկունակության վատթարացումից: Ներքին իրավական ակտերի պահանջների համաձայն՝ վարկային ռիսկը նվազեցնելու նպատակով Խմբի կողմից տրամադրվող վարկերը նաև հաստատվում են ռիսկերի վարչության կողմից: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկումը կենտրոնացած է Ռիսկերի Կառավարման դեպարտամենտում, որը պարբերաբար հաշվետվություն է ներկայացնում գործադիր խորհրդին:

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց վարկային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ վարկի որակի բարելավման այլ միջոցները:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեզմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի՝ վարկային ռիսկի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով ըստ աշխարհագրական սեզմենտների.

հազար ՀՀ դրամ	ՀՀ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	37,944,682	2,327,575	198,601	40,470,858
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	519,791			519,791
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	3,368,678	1,006,353	847,003	5,222,033
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-			-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	182,420,201	13,844,200	13,930	196,278,331
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17,386,401		1,026,549	18,412,950
Հետգնման պայմանագրերում գրավադրված արժեթղթեր	8,101,555			8,101,555
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	584,058			584,058
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	293,116	4,923	226,747	524,786
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	250,618,482	17,183,050	2,312,830	270,114,362

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	ՀՀ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	37,825,148	1,460,198	556,703	39,842,049
Առևտրային արժեթղթեր	787,330	-	-	787,330
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9,502,670	285,730	757,955	10,546,355
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	142,405,903	6,205,348	16,556,249	165,167,500
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	21,800,747	-	1,011,471	22,812,218
Հետգնման պայմանագրերում գրավադրված արժեթղթեր	3,056,113	-	-	3,056,113
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	346,140	-	-	346,140
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	509,445	265	225,351	735,061
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	216,233,496	7,951,541	19,107,729	243,292,766

Ակտիվները դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Խումբը կառավարում է վարկային ռիսկի կենտրոնացումները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների կտրվածքով:

Խումբը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների կտրվածքով ռիսկի ընդունելի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով: Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և ենթակա են վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով՝ ելնելով անհրաժեշտությունից: Ըստ վարկատեսակների, արդյունաբերության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Վարկային կոմիտեի կողմից եռամսյակային կտրվածքով:

Մեկ վարկառուի գծով վարկային ռիսկի չափը, ներառյալ բանկերը և ֆինանսական կազմակերպությունները, լրացուցիչ սահմանափակում է հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար լրացուցիչ սահմանաչափերով:

Վարկային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման ունակությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Ստորև ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ

Խումբը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Առավել ավանդական մոտեցում է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը, որը նաև համընդհանուր ընդունված գործելակերպ է: Խումբը կանոններ է սահմանում ընդունելի գրավի տեսակների կամ ռիսկերի նվազեցման ուղղությամբ: Վարկերի և փոխառությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- ▶ Հիփոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- ▶ Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, պաշարները և մեքենաները,
- ▶ Ոսկին և դրամական միջոցները:

Իրավաբանական անձանց երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովված են, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը, որպես կանոն, ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու նպատակով Խումբը վարկառուից լրացուցիչ ապահովություն է պահանջում՝ առանձին վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման հայտանիշների ի հայտ գալու դեպքում: Վարկերի և փոխառությունները բացի այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ապահովություն հանդիսացող գրավի տեսակը որոշվում է՝ ելնելով գործիքի էությունից: Հիմնականում բանկերին վարկեր և փոխառություններ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում

ապահովված չեն:

40. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն (շարունակություն)

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
Անշարժ գույքի գրավադրամաբ վարկեր	110,783,544	82,040,110
Ոսկու գրավով վարկեր	19,181,908	15,950,465
Կազմակերպությունների երաշխիքներով ապահովված վարկեր	16,175,469	6,383,684
Տրանսպորտային միջոցների գրավադրամաբ վարկեր	3,244,706	2,320,430
Դրամական միջոցներով ապահովված վարկեր	19,562,679	35,148,213
Պաշարների գրավադրամաբ վարկեր	3,467,548	676,734
Սարքավորումների գրավադրամաբ վարկեր	1,447,721	3,300,657
Այլ արժեթղթեր	4,643,581	5,541,894
Այլ գրավներ	9,818,602	7,230,345
Չապահովված վարկեր	12,315,676	11,438,319
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ (համախառն)	200,641,434	170,030,851

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա վարկերի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն որպես անհատապես արժեզրկված:

2018թ. ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անհատապես արժեզրկված վարկերի գծով գրավների իրական արժեքը կազմում է 6,998,840 հազ. դրամ (2017թ. 7,808,184 հազ. դրամ):

Վարկերի հետ կապված պայմանական պարտավորություններ

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և փաստաթղթային ակրեդիտիվները Խմբի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս չորրորդ անձանց գումարներ ստանալ Խմբից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ, և, հետևաբար, դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային զծերի չօգտագործած մասերը: Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Խումբը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային զծերի գումարին:

Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային զծերի ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Խումբը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

Արժեզրկման և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկերի արժեզրկումը գնահատելու հիմնական գործոնները հետևյալն են. արդյոք տոկոսների և մայր գումարի վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 90 օր, արդյոք հայտնի են գործընկերների որևէ ֆինանսական դժվարությունների, նրանց վարկային վարկանիշի նվազման կամ պայմանագրի սկզբնական պայմանների խախտման դեպքեր: Խումբը գնահատում է վարկերի արժեզրկումը՝ ելնելով արժեզրկված վարկերի ապագա դրամական հոսքերի վերլուծությունից և արժեզրկման հայտանիշեր չունեցող վարկերի գծով կորուստների նախկին փորձից, ցուցաբերելով պահպանողական մոտեցում:

40. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Արժեզրկման և պահուստավորման քաղաքականություն (շարունակություն)

Անհատապես գնահատվող պահուստներ

Խումբն անհատապես սահմանում է յուրաքանչյուր անհատապես էական վարկի պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը: Պահուստների չափի որոշման ժամանակ հաշվի են առնվում հետևյալ հանգամանքները. գործընկերոջ գործարար-ծրագրի կայունությունը, ֆինանսական բարդությունների ծագման դեպքում նրա ունակությունները բարելավելու գործունեության արդյունքները, սնանկացման պարագայում՝ կանխատեսվող ստացվելիք գումարները և ակնկալվող վճարման ենթակա շահաբաժինների գումարները, ֆինանսական օգնության ներգրավման հնարավորությունը, ապահովման միջոցի իրացման արժեքը, ինչպես նաև դրամական միջոցների ակնկալվող ժամկետները: Արժեզրկումից վնասները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, եթե չնախատեսված իրավիճակը պահանջում է ավելի մեծ ուշադրություն:

Խմբային հիմունքով գնահատվող պահուստներ

Անհատապես էական չհանդիսացող վարկերի (ներառյալ վարկային քարտերը, հիփոթեքային վարկերը և չապահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես էական, բայց անհատապես արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշեր չունեցող վարկերի գծով պահուստները գնահատվում են խմբային հիմունքներով: Պահուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, այդ թվում յուրաքանչյուր վարկային պորտֆել թեստավորվում է առանձին:

Խմբային հիմունքով գնահատման դեպքում որոշվում է պորտֆելի արժեզրկումը: Արժեզրկումից վնասները որոշվում են հետևյալ տեղեկատվության հիման վրա. պորտֆելի գծով նախորդ ժամանակաշրջանների վնասները, ընթացիկ տնտեսական պայմանները, ժամանակահատվածը՝ սկսած հնարավոր կորստի պահից մինչև այն պահը, երբ կհաստատվի, որ այն պահանջում է անհատապես գնահատվող արժեզրկման պահուստի ստեղծում, ինչպես նաև, ստացման ենթակա ակնկալվող գումարները և ակտիվի արժեզրկումից հետո արժեքի վերականգնումը:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն հիմունքներով՝ ինչ վարկերինը:

Ստորև աղյուսակում ներկայացված է վարկերի և փոխառությունների որակը ըստ դասերի.

<i>2018 թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված</i>			<i>Ժամկետանց, բայց ոչ անհատապես արժեզրկված</i>		
	<i>Բարձր վարկանիշ</i>	<i>Ստանդարտ վարկանիշ</i>	<i>Ցածր վարկանիշ</i>	<i>Անհատապես արժեզրկված</i>	<i>Անհատապես արժեզրկված</i>	<i>Ընդամենը</i>
<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>						
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ</i>	19,562,679	171,945,406	1,328,632	1,166,314	6,638,403	200,641,434

<i>2017 թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված</i>			<i>Ժամկետանց, բայց ոչ անհատապես արժեզրկված</i>		
	<i>Բարձր վարկանիշ</i>	<i>Ստանդարտ վարկանիշ</i>	<i>Ցածր վարկանիշ</i>	<i>Անհատապես արժեզրկված</i>	<i>Անհատապես արժեզրկված</i>	<i>Ընդամենը</i>
<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>						
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ</i>	34,978,334	126,061,322	593,469	1,145,174	7,252,552	170,030,851

Ժամկետանց, բայց ոչ անհատապես արժեզրկված վարկեր

Ժամկետանց, բայց ոչ անհատապես արժեզրկված վարկերը և փոխառությունները ներառում են ժամկետանց, բայց ոչ անհատապես արժեզրկված վարկերը: Ժամկետանց, բայց ոչ անհատապես արժեզրկված վարկերի վերլուծությունը ըստ վճարման ուշացման ժամկետների հետևյալն է.

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.				
	<i>Մինչև 30 օր</i>	<i>31-60 օր</i>	<i>61-90 օր</i>	<i>90 օրից առավել</i>	<i>Ընդամենը</i>
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ					
Արդյունաբերություն	0	0	0	0	0
Գյուղատնտեսություն	0	0	0	19,865	19,865
Շինարարություն	0	0	0	37,832	37,832
Առևտուր	0	1,937	0	24,954	26,891
Տրանսպորտ և կապ	0	0	0	0	0
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	165,681	114,044	78,818	452,409	810,952
Հիփոթեքային վարկեր	42,049	6,454	19,591	173,019	241,113
Ծառայությունների ոլորտ	0	19,597	0	0	19,597
Այլ	3,296	0	0	6,768	10,064
Ընդամենը	211,026	142,032	98,409	714,847	1,166,314

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2017թ.				
	<i>Մինչև 30 օր</i>	<i>31-60 օր</i>	<i>61-90 օր</i>	<i>90 օրից առավել</i>	<i>Ընդամենը</i>
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ					
Արդյունաբերություն	0	10,016	5,296	14,672	29,984
Գյուղատնտեսություն	186	2,637	4,788	26,842	34,454
Շինարարություն	909	0	0	0	909
Առևտուր	0	0	14,196	14,923	29,119
Տրանսպորտ և կապ	0	0	0	12,014	12,014
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	191,801	131,696	72,872	311,735	708,105
Հիփոթեքային վարկեր	28,088	66,224	17,632	214,450	326,394
Ծառայությունների ոլորտ	0	0	0	0	0
Այլ	0	0	0	4,195	4,195
Ընդամենը	220,984	210,573	114,784	598,831	1,145,174

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Խմբի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Խումբը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է ՎաՌ մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծության միջոցով:

**40. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)
Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)**

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Խմբի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Խմբի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի գուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լոգացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կապիտալի զգայունությունը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով հաստատուն տոկոսադրույքով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի գույքահեռ տեղաշարժեր:

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 31/12/18</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 31/12/18</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 31/12/18</i>
Արժույթ			
Հայկական դրամ	1.6%	(38,504)	(665,329)
ԱՄՆ Դոլար	1.3%	(3,174)	(164,289)

	<i>Բազիսային կետերի նվազում 31/12/18</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 31/12/18</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 31/12/18</i>
Արժույթ			
Հայկական դրամ	3.5%	84,227	1,455,407
ԱՄՆ Դոլար	0.5%	1,221	63,188

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 31/12/2017թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 31/12/2017թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 31/12/2017թ.</i>
Արժույթ			
Հայկական դրամ	1.6%	(48,646)	(701,721)
ԱՄՆ Դոլար	1.3%	–	(230,585)

	<i>Բազիսային կետերի նվազում 31/12/2017թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 31/12/2017թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 31/12/2017թ.</i>
Արժույթ			
Հայկական դրամ	3.5%	106,414	1,535,014
ԱՄՆ Դոլար	0.5%	–	88,686

40. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Արտարժույթային ռիսկը Խուսիբը կառավարում է՝ օգտվելով ստանդարտ և ՎաՄ մեթոդաբանություններից: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խուսիբն ունի էական արժույթային դիրքեր՝ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների, ինչպես նաև սպասվող դրամական հոսքերի գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից): Կապիտալի վրա ազդեցությունը չի տարբերվում համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա ազդեցությունից: Բոլոր այլ ցուցանիշները հաստատուն են:

Բացասական գումարները արտացոլում են համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը:

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31 դեկտեմբերի, 2018թ.		31 դեկտեմբերի, 2017թ.	
	<i>Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն</i>	<i>Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա</i>	<i>Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն</i>	<i>Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա</i>
Արժույթ	%		%	
ԱՄՆ դոլար	3.5%	(643)	3.5%	(23,270)
ԱՄՆ դոլար	(3.5%)	643	(3.5%)	23,270
Եվրո	13.7%	(14,286)	13.7%	1,535
Եվրո	(6.3%)	6,570	(6.3%)	(706)

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խուսիբը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով դեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունն իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Խուսիբը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ Խուսիբը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր դրամով պարտավորությունների 2%-ի և արտարժույթով պարտավորությունների 18%-ի չափով պահուստավորման գումար (տե՛ս Ծանոթագրություն 15-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում՝ հաշվի առնելով շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես կապված սթրես գործոնները:

Խուսիբի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար վերջիններիս մարման ժամանակ, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Խուսիբը

հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

<i>Այդ հարաբերակցությունը կազմել է՝</i>	<i>31/12/2018թ., %</i>	<i>31/12/2017թ., %</i>
Ն21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	23.69%	35.26%
Ն22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	81.83%	102.49%

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների.

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չզեղչված պարտավորությունների հիման վրա: Այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար տե՛ս Ծանոթագրություն 39-ը:

Իրացվելիության ռիսկ (շարունակություն)

Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն Խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>31/12/2018թ.</i>					
	<i>Ցպահանջ կամ մինչև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	14,269,543	1,287,043	127,441	0	72,563	15,756,590
Սձանցյալ պարտավորություններ	26,583					26,583
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	75,884,799	15,514,234	75,169,000	26,549,871	1,869,061	194,986,964
Այլ փոխառու միջոցներ	141,098	377,393	1,825,741	11,756,654	6,361,485	20,462,370
Կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	0	52,500	6,724,733	11,580,313	0	18,357,546
Ստորադաս փոխառություններ	0	0	395,709	7,105,035	0	7,500,745
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	90,322,023	17,231,169	84,242,624	56,991,873	8,303,109	257,090,797
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	12,986,059	434,279	2,375,484	1,787,488	0	17,583,310

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>31/12/2017թ.</i>					
	<i>Ցպահանջ կամ մինչև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	13,463,293	0	1,674,272	0	72,615	15,210,180
Սձանցյալ պարտավորություններ	68,857	0	0	0	0	68,857
Պարտավորություններ	73,352,141	11,248,146	65,922,615	28,109,918	564,589	179,197,409

31/12/2018թ.

հազար ՀՀ դրամ	<i>Ցուցանանք կամ մինչև մեկ ամիս</i>				<i>5 տարուց ավելի</i>	<i>Ընդամենը</i>
	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>			
հաճախորդների նկատմամբ Այլ փոխառու միջոցներ	132,553	227,335	1,689,991	10,212,515	3,980,126	16,242,520
Կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	0	52,500	321,087	6,129,507	0	6,503,094
Ստորադաս փոխառություններ	0	0	0	0	7,904,560	7,904,560
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	87,016,841	11,527,981	69,607,966	44,451,940	12,521,890	225,126,620
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	10,352,506	360,101	1,791,053	1,035,959		13,539,605

40. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ (շարունակություն)

Խումբը ներգրավել է էական գումարներով միջոցներ բաժնետերերից և կապակցված կողմերից: Նշված գումարների ցանկացած էական վերադարձ կարող է բացասաբար անդրադառնալ Խմբի գործունեության վրա: Խմբի ղեկավարությունը վստահ է, որ ֆինանսավորման ներկայիս մակարդակը կպահպանվի տեսանելի ապագայում, և միջոցների վերադարձի դեպքում նա կտեղեկացվի նախապես, ինչը հնարավորություն կտա Խմբին ժամանակին իրացնելու իր իրացվելի միջոցները և վերադարձնելու պարտքը:

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկերի կառավարման բարձրագույն մարմինը Խմբի Տնօրինությունն է, որը պատասխանատու է գործառնական ռիսկերի վերահսկման համար: Գործառնական ռիսկը Խմբում գործարքների սահմանված կարգի և ընթացակարգերի՝ գործող օրենսդրությանը անհամապատասխանության կամ դրանց խախտման, Խմբի աշխատակիցների անիրագրելիության կամ սխալների, Խմբի կողմից կիրառվող տեղեկատվական, տեխնոլոգիական և այլ համակարգերի ֆունկցիոնալ հնարավորությունների անբավարարության հետևանքով վնասների առաջացման ռիսկն է: Խմբի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի, Խմբի կողմից իրականացվող ցանկացած գործարքի ընթացքում կրկնակի ստուգման սկզբունքի միջոցով: Գործառնական ռիսկի առավել արդիական տեսակների կառավարումը նկարագրված է ստորև:

Իրավական ռիսկ. Խմբի բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում են Խմբի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանման հետ համագործակցության միջոցով և հաստատվում են Խմբի Վարչության կողմից: Խմբի առօրյա գործունեության ընթացքում Խմբի և չորրորդ անձանց հետ փոխհարաբերությունները կարգավորող ոչ ստանդարտ պայմանագրերի կիրառումը թույլատրվում է միայն այդ պայմանագրերի վերաբերյալ Խմբի Իրավաբանական վարչության կողմից եզրակացության առկայության դեպքում:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների (SS) հետ առնչվող ռիսկերը կառավարվում են Խմբում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Գործընթացի ռիսկի գազման մեխանիզմներ են՝

- ▶ բոլոր բիզնես գործընթացների կանոնակարգումը ներքին իրավական ակտերի միջոցով,
- ▶ Խմբի ակտիվների և առավել կարևոր փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային պայմանագիր) ֆիզիկական պաշտպանվածությունը,
- ▶ սահմանաչափերի սահմանումը և պահպանումը,

- ▶ գույքի և գրառումների համատեղ պահպանումը,
- ▶ տվյալների գրանցամատյանների կիրառումը և արխիվացումը,
- ▶ գործընթացների ժամանակ երկու աչքի սկզբունքի կիրառումը:

Ներքին աուդիտը պարբերաբար տալիս է Խմբի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության և Խմբի ռիսկերին համարժեք լինելու գնահատական և հսկողություն է իրականացնում Խմբի գործունեության և գործառնական ռիսկերի նկատմամբ:

Խմբի՝ ստանդարտներին համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Խմբի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

41. Մեզմեծների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակներից ելնելով, հիմնվելով մատուցվող ծառայությունների և ապրանքատեսակների վրա Բանկն իր գործունեությունը բաժանում է երեք սեզմեծների և դրանց արդյունքների հիման վրա կայացվում են ռազմավարական որոշումներ:

Մանրածախ բանկային գործունեություն- Ֆիզիկական անձանց ընթացիկ հաշիվների բացում և վարում, դեպո հաշիվների վարում, ավանդների ներգրավում սպառողական և հիփոթեքային վարկերի տրամադրում, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի սպասարկում, փոքր և միկրո վարկերի տրամադրում:

Կորպորատիվ բանկային գործունեություն- Կազմակերպություններին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:

Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն- Ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ՝ գանձապետական ֆինանսական, ներդրումային բանկային ծառայություններ, վարձակալություն, կազմակերպությունների միաձուլման և դադարեցնամ խորհրդատվությունների տրամադրում:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին:

Մեզմեծների ակտիվները և պարտավորությունները ներառում են գործառնական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք կազմում են Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծ մասը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի, ինչպես նաև 2017թ. ընթացքում արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Բանկի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի կատարվել:

Ստորև ներկայացված է 31.12.18թ. դրությամբ բիզնես-սեզմեծների գծով սեզմեծտային տեղեկատվությունը:

Հազար դրամ				
	Մանրածախ Բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային և ներդրումային, բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Զուտ տոկոսային եկամուտ	6,919,155	3,251,909	1,316,938	11,488,002
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	2,368,991	1,202,528	1,072,924	4,644,442
<i>Գործառնական շահույթ</i>	9,288,146	4,454,437	2,389,862	16,132,445
Արժեզրկումից կորուստներ	(382,462)	(549,621)	(167)	(932,250)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(263,657)	(337,454)	(62,066)	(663,178)
Անձնակազմի ծախսեր	(2,511,873)	(1,621,566)	(773,429)	(4,906,868)
Սյլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,145,375)	(1,764,572)	(518,457)	(3,428,404)
Մեզմեծտի շահույթ մինչև շահութահարկը	4,984,778	181,224	1,035,743	6,201,745
<i>Շահութահարկի գծով ծախս</i>	(1,050,149)	(38,179)	(218,201)	(1,306,529)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	3,934,630	143,046	817,542	4,895,217

Մեզմեծտի շահույթը ձևավորվել է արտաքին հաճախորդներից, միջսեզմեծտային եկամուտներ առկա չեն հաշվետու տարում (2017թ. ին ևս առկա չեն):

Մեզմեծտի շահույթը յուրաքանչյուր սեզմեծտի գծով ստացված շահույթն է մինչև շահութահարկը:

<i>Հազար դրամ</i>	Մանրածախ Բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային և ներդրումային, բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ	88,787,710	107,490,621	32,840,387	229,118,718
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություն	83,839,754	107,451,030	48,103,961	239,394,745

Տոկոսակիր ակտիվները ներառում են առևտրային նպատակով պահվող,վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները, բանկերին տրված վարկեր, փոխառությունները, հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները, հաճախորդներին տրված վարկերը, ակրեդիտիվները, ֆինասական վարձակալության, ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարները:

Տոկոսակիր պարտավորությունները ներառում են բանկերի, հաճախորդների պարտավորությունների գումարը, թողարարված պարտքային արժեթղթերը, ստորադաս և այլ փոխառությունները:

Ստորև ներկայացված է 31.12.17թ. դրությամբ բիզնես-սեզոնների գծով սեզոնային տեղեկատվությունը:

<i>Հազար դրամ</i>	Մանրածախ Բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային և ներդրումային, բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Զուտ տոկոսային եկամուտ	5,056,917	2,662,091	1,621,176	9,340,184
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	2,549,251	1,353,306	271,142	4,173,699
<i>Գործառնական շահույթ</i>	7,606,168	4,015,397	1,892,318	13,513,883
Արժեզրկումից կորուստներ	(435,068)	(835,884)	-	(1,270,952)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(327,009)	(411,214)	(34,596)	(772,819)
Անձնակազմի ծախսեր	(2,272,008)	(1,512,178)	(514,603)	(4,298,789)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(970,814)	(1,459,170)	(385,455)	(2,815,439)
Սեզոնային շահույթ մինչև շահութահարկը	3,601,269	(203,049)	957,664	4,355,884
<i>Շահութահարկի գծով ծախս</i>	(604,881)	(34,105)	(160,852)	(799,838)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	2,996,388	(237,154)	796,812	3,556,046

<i>Հազար դրամ</i>	Մանրածախ Բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային և ներդրումային, բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ	70,521,233	94,646,267	37,548,156	202,715,656
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություն	76,763,097	103,005,465	33,833,643	213,602,205

Բանկն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Բացառությամբ ֆինանսական գործիքների Բանկը չունի ՀՀ տարածքից դուրս այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ:

42. Կապիտալի համարժեքություն

Խումբն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Խմբի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով Բազելյան համաձայնագրով սահմանված կապիտալի գծով սկզբունքներն ու ցուցանիշները և Խմբի վերահսկման նպատակով ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Խմբի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանած պահանջներին, և որ Խումբն ապահովում է ամուր վարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%: Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է կանոնադրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի պահանջներին համաձայն: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի համարժեքության նորմատիվը, որը հաշվարկվել է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջներին համաձայն, կազմել է

<i>հազար ՀՀ դրամ</i>	31/12/2018թ.	31/12/2017թ.
1-ին դասի կապիտալ	28,581,161	24,722,195
2-րդ դասի կապիտալ	9,741,938	11,307,397
Ընդհանուր կապիտալ	38,323,098	36,029,592
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	267,320,947	212,464,854
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	14.34%	16.96%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Բանկերի համար սահմանված նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը 30,000,000 հազ. դրամ է: